Serie nouă
aprilie 2014
Anul
4
(CLIII)
36 pagini
10 lei

ACTUALITATEA MUZICALĂ

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

În imagine: **Irina Odăgescu-Țuțuianu**, Marele Premiu UCMR pe anul 2013

Din sumar:

Premiile UCMR pe anul 2013
Faust la ONB
Omagiu lui Dinu Lipatti
Şlagărul românesc la Baia Mare
Premiile muzicale Radio România
Dorin Anastasiu

El Dorado: varianta ne-sentimentală

Liviu DĂNCEANU

Când Dürer a încercat să facă un crochiu aplicând riguros descoperirile lui Vitruviu în ceea ce priveşte secţiunile de aur care proporţionează corpul uman, rezultatul a fost unul neaşteptat: un monstru. Şi totuşi, *sectio aureea* există din plin şi din totdeauna: atât în raporturile variilor componente ale naturii anatomice antropoide, cât şi în imensitatea naturii fizice ori chimice înconjurătoare. Da, dar această Divină Proporţie, cum i se mai spune, este departe de a fi absolutizată, ci doar aproximată. Ea se află undeva, cam pe acolo unde extrema raţie pare a-şi delimita teritoriul în baza şirului fibonaccian.

În creaţia muzicală secţiunea de aur e fie urmărită cu atenţie şi, uneori, chiar cu acribie, fie intuită şi tatonată din instinct şi cu „stofă" artistică. Pe de o parte, alegerea secţiunii de aur ca argument pentru o întreprindere de organizare temporală ori spaţială, explicabilă în contextul în care istoria muzicii savante a parcurs un drum sinuos întru identificarea proporţiei perfecte tradusă în raporturi matematice; pe de altă parte administrarea substanţei sonore, în special sub aspect formal, de aşa manieră încât perfecţiunea numerică să derive predominant din intuiţia compozitorului. Se pot chiar îndosaria afinităţile creatorilor importanţi cu seria lui Fibonacci. În primul caz pornim de la o certitudine, în al doilea de la o speculaţie. Există, astfel, inovaţii arhitectonice şi sisteme modale care îşi au originea în proporţia de aur, bunăoară cele imaginate de un Wilhelm Berger, Anatol Vieru sau Petru Stoianov. Există însă şi decriptări ale şirului lui Fibonacci acolo unde compozitorii nu l-au apreciat musai ca sursă de inspiraţie extramuzicală, şi unde analiştii au surprins întreaga lui fertilitate. De pildă, cercetarea *Sonatelor pentru pian* şi a *Simfoniei a V-a* de Beethoven ori a *Muzicii pentru coarde, celestă şi percuţie* de Bartok, săvârşită de Dan Constantinescu, Derek Heylock şi, respectiv, Ern Lendvay descifrează, uneori cu acuitate, alteori după calapodul patului procustian, splendorile numerice ale capodoperelor. Mai mult, Paul Larson demonstrează existenţa secţiunii de aur în Imnurile de tip Kyrie din colecţia de cântece gregoriene *Liber Usualis*. (O demonstraţie cu caracter statistic, desigur, din moment ce autorul evidenţiază prezenţa secţiunii de aur în 105 din cele 146 de fragmente investigate). Şi, iată că, recent, Diana Spânu, arondând o manieră analitică inductivă, graţie căreia proporţia de aur este mai întâi bănuită, pentru ca abia apoi să fie dovedită şi argumentată, relevă prezenţa Proporţiei Divine în două Imnuri Heruvice aparţinând muzicii bizantine.

Dar, chiar şi atunci când reuşesc să convoace atenţia asupra unor eventuale ubicuităţi şi izotropii a principiului *sectio aureea* în cadrul construcţiilor sonore consacrate, excursurile teoretice se cade să ţină cont de semnificaţiile teoremei lui Gödel conform căreia, faţă de orice formalizare propusă pentru aritmetică, există propoziţii adevărate ce nu pot fi obţinute în contextul formalizării considerate. Adică, nicio formalizare nu poate cuprinde întreaga Aritmetică.

Tot aşa, nici un orizont analitic nu poate epuiza semnificaţiile numărului lui Fibonacci în arta sunetelor, dar nici nu-i poate acredita omniprezenţa. Am întâlnit compozitori care îşi propuneau de la bun început să respecte valorile matematice ale proporţiei de aur şi care, pe parcursul elaborării opusului, amânau tot mai intransigent „amestecul" respectivei proporţii.

Actul creaţiei apelează *volens nolens* la teorema alegerii a lui Cohen, care ne spune că, fiind dată o familie de mulţimi disjuncte, există o mulţime care conţine câte un element din fiecare mulţime a familiei. Cu alte cuvinte, oricât de diferită ar fi o colecţie de muzici pe care o alegem, legăturile ei afine cu secţiunea de aur poate constitui factorul unificator, mai ales că nici ea, nici negaţia ei, nu vin în contradicţie cu celelalte axiome ale teoriei mulţimilor. Dar aste e o simplă speculaţie teoretică. Or, între teorie şi practică este o diferenţă analogă celei dintre a merge la Mecca pentru mântuire şi spre El Dorado întru îmbogăţire.

DIN SUMAR

Premiile UCMR 2013 ____ 2-3
Spectacole la ONB ____ 5-7
Omagiu lui Dinu Lipatti ____ 8
“Tinere talente” ____ 10-11
Viva Gluck! ____ 12
Remembering 2013 ____ 14-15
Manifestări pascale ____ 16-17
Punctul pe j... azz ____ 19
Şlagărul românesc la Baia Mare ____ 20
Nume noi ____ 22-23
Biblioteca muzicală ____ 26
Portret Emilia Dorobanţu ____ 27
Flash intern ____ 30
Aniversare D. Anastasiu ____ 33
Pe micul ecran ____ 36

PREMIILE UNIUNII COMPOZITORILOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA PE ANUL 2013

MARELE PREMIU

Irina Odăgescu
pentru întreaga activitate creatoare

SECȚIA DE MUZICĂ INSTRUMENTALĂ ŞI MULTIMEDIA:

1) PREMIUL PENTRU LUCRARE SIMFONICĂ

Adrian Iorgulescu – *Kaleidoscope* – pentru voci şi orchestră de solişti

2) PREMIUL PENTRU LUCRARE MULTIMEDIA

Nicolae Teodoreanu – *Zumzet* – pentru mediu electronic

3) PREMIUL PENTRU LUCRARE CAMERALĂ

Octavian Nemescu -
TRIssonumBETRI pentru ora 4 dimineața **-**
Nativitas Quindeci pour 11 heures nuits

4) PREMIUL FILIALEI CLUJ

Cristian Misievici - *Lamentație-Descătuşare – cantată pentru cor şi orchestră, versuri populare*

5) PREMIUL SUBSECȚIEI DE FANFARĂ

Radu Mihuț – *Concert pentru Corn şi orchestră de fanfară*

SECȚIA DE MUZICĂ VOCALĂ:

6) PREMIUL PENTRU LUCRARE VOCAL-SIMFONICĂ

Viorel Munteanu: *Întoarceri la Blaga – 7 poeme pentru soprană şi orchestră*

7) PREMIUL PENTRU LUCRARE VOCAL-INSTRUMENTALĂ

Diana Vodă-Nuțeanu: *Anotimpuri – Ciclu de 5 lieduri pentru mezzosoprană şi pian, pe versuri de Lucian Blaga*

8) PREMIUL PENTRU LUCRARE CORALĂ AMPLĂ

Petru Stoianov: *Basmul trenului destin* - pentru cor mixt a cappella, pe versuri de Nicolae Dan Fruntelată

SECȚIA DE MUZICĂ JAZZ/POP:

9) PREMIUL PENTRU O MELODIE SAU UN GRUPAJ DE MELODII

George Natsis – *Doar un om*
– *G.A.T.A*

10) PREMIUL PENTRU MUZICĂ DE JAZZ SAU MUZICĂ INSTRUMENTALĂ

Andrei Tudor – 3 piese pentru pian
Vals în Eb m
Melancolie
Tango

SECȚIA DE MUZICOLOGIE:

11) PREMIUL PENTRU ISTORIOGRAFIE

Ileana Ursu - *Diva Imperiului Muzicii - Iolanda Mărculescu şi muzica sa*

12) PREMIUL PENTRU PUBLICISTICĂ – CRITICĂ MUZICALĂ

Cristina Sârbu – *pentru activitatea publicistică*

Adrian Iorgulescu

Viorel Munteanu

Nicolae Teodoreanu

Octavian Nemescu

Radu Mihuț

Diana Vodă-Nuțeanu

Petru Stoinov

George Natsis

Cristina Sârbu

Ileana Ursu

Andrei Tudor

Cristian Misievici

Vitalitatea speranței

Tanța DIACONESCU

Soprana Ioana Bentoiu este, la timpul prezent, una dintre interpretele de referință ale liedului românesc şi cel european. Elaborata ei tehnică vocală, mânuită cu rafinamentul şi eleganța unei virtuozități de excepție îi facilitează, cu o uşurință uimitoare, accesul la fibrele tainice şi ameţitor de complexe ale unor texte muzicale pe cât de dificile pe atât de adamantine din punctul de vedere al rațiunii lor de alcătuire şi al expresivității sonore – lieduri semnate de doi *clasici* ai componisticii româneşti, Anatol Vieru şi Pascal Bentoiu.

Lena Vieru Conta, Ioana Bentoiu

Farmecul inconfundabil al recitalului susținut de muziciană în Aula palatului Cantacuzino, sub patronajul Uniunii Compozitorilor şi al Muzeului *George Enescu* (25 aprilie, orele 18) s-a datorat colaborării, cu o sinceritate şi simplitate emoțională totală, cu Lena Vieru Conta, reputată maestră a artei pianistice internaționale.

Coerența *timbrală* dintre emisia vocală şi cea a claviaturii a atins perfecțiunea nu atât ca eficiență frecvențial-sonoră (dinamică şi agogică) propriu-zisă dar mai ales ca manieră de configurare a conciselor metafore muzicale (proprii literaturii vocal-instrumentale camerale).

Cum au descoperit, cele două mari artiste, acelaşi limbaj, unic în semantismul lui, prin care să poată fi redate undele şi vibrațiile *cristalelor sonore* cu o maximă acuratețe – intonațională, ritmică, expresivă, de tuşeu pianistic şi sugestie vocală? Pe lângă importanta lor experiență scenică internațională, dublată de preocupări interdisciplinare de factura cercetării psihanalitic-muzicale pentru Ioana Bentoiu şi aceea de muzicologie, teoria artei şi a psihologiei percepției pentru Lena Vieru Conta, un factor, deloc neînsemnat, îl va fi constituit şi faptul că solistele au interpretat o muzică scrisă de părinții lor. De aceea, la fel de neîntâmplător, ocolind panta alunecoasă a subiectivismului părtinitor, ciclurile de lieduri compuse de Anatol Vieru – *Migdale amare / G.Topârceanu; Patru cântece pe versuri de Mihai Eminescu* şi *Patru lieduri pe versuri de George Bacovia* – şi Pascal Bentoiu – *Eminesciana II (Trei sonete pe versuri de Mihai Eminescu)* şi *Flăcări negre/* Al.Miran - au fost cântate magistral cu reliefarea deplină a introvertitei poetici figurative-sonore ce marchează stilul lui A. Vieru sau a adâncimii simfonice tipică gândirii lui P. Bentoiu. Şi tot în afara jocului coincidențelor, recitalul s-a încheiat

Anatol Vieru

cu un bis din creația lui Ch. Ives, *Cântecul tatălui meu…*

Ținând cont de criteriile manageriatului artistic modern şi de pretențioasa țintă de public vizată de programul recitalului, elitista sală de concert cantacuzină a părut un spațiu de desfăşurare suficient (în totalitate ocupat). Este, poate, semnul unui dezgheț sau mai curând o mărturie de permanență culturală.

Pascal şi Ioana Bentoiu

Şi o speranță că, prin generoasa revenire a Ioanei Bentoiu şi a Lenei Vieru Conta pe scenele de concert româneşti şi previziunile manageriale îşi vor îmbunătăți calitatea dar şi publicul îşi va recunoaşte, mai pertinent, autenticii săi reprezentanți în domeniul artei sunetelor.

Faust – din nou la Opera Națională

Adina POPESCU

Opera Națională Bucureşti a readus pe scenă, după câțiva ani, opera *Faust* de Charles Gounod, în regia regretatului maestru Alexandru Tocilescu, operă în cinci acte, pe un libret semnat de Jules Barbier şi Michel Carré, după *Faust* (partea I) de J. W. Goethe.

Invitații celor două reprezentații din 14-15 Aprilie 2014 au fost soliştii Ştefan Pop (debut), respectiv Ivaylo Mihaylov în rolul lui Faust, Horia Sandu respectiv Marcel Roşca în rolul lui Mephisto, Vicențiu Țăranu respectiv Konstantin Brzhinsky în rolul lui Valentin, Tatiana Lisnic respectiv Simona Neagu în rolul Margaretei, Adriana Alexandru respectiv Angelica Popescu (debut) în rolul Marthei, precum şi Andra Bivol, respectiv Julia Stein, debuturi în rolul lui Siebel.

Faust a triumfat la Opera Română printr-o versiune modernă, diversă, muzicală, plină de simboluri inteligent exprimate, de mare forță expresivă, care pune în valoare şi personajele, şi ideile, croit pe suportul spectaculos oferit de scenografia lui Cătălin Arbore. De altfel, chiar regretatul regizor A. Tocilescu declara într-un interviu că unul din cele mai importante momente din cariera sa l-a constituit colaborarea cu Opera Națională Bucureşti pentru spectacolul *Faust* de Ch. Gounod.

In memoriam Alexandru Tocilescu, Opera Națională a inaugurat o expoziție, care conține fotografii din diferite spectacole puse în scenă de-a lungul timpului de regizor.

Opera este plină de lirism, încărcată de simbolistica creştină şi ocultă, iar succesul ei a însemnat şi succesul compozitorului Gounod, din creațiile sale ulterioare remarcându-se *Romeo şi Julieta*, ce îşi vor pune amprenta asupra repertoriului universal.

Descoperim în această dramă o lume a alchimiei, a magiei, precum şi momentele de vârf prin care spiritul îşi exprimă năzuința spre cunoaştere şi creație, totul construind destinul unui personaj care trebuie să tragă învățămintele de rigoare din lecția vieții. De fapt, dramatismul se înalță pas cu pas prin odiseea unui spirit însetat de căutarea adevărului.

O prezență deosebită a constituit-o corul Operei Naționale Bucureşti, pregătit de maestrul Stelian Olariu, orchestra, soliştii şi corul evoluând sub bagheta dirijorului Adrian Morar care a reuşit cu eleganță şi cu finețe să obțină echilibrul necesar unei bune desfăşurări a spectacolului.

Opera Națională Bucureşti reia opera *Faust*, prin artiştii ei, într-o formă grandioasă, expunând acest mit printr-o multitudine de resurse vocale, instrumentale, artistice, care fac posibilă exprimarea completă a acestui fantastic mit.

M-a impresionat în mod deosebit rolul lui Mephisto, care necesită o voce rară cu note grave, de bas, dar şi cu note în acut, către vocea de bariton, însă să nu uităm implicațiile psihologice ale interpretării acestui personaj. Aş accentua aici mesajul că omul are liberul-arbitru în viață, Mephisto vine cu mai multe opțiuni, iar Faust alege de fiecare dată greşit, cu toate că nu era constrâns.

Simona Neagu în rolul Margaretei, personaj central, marchează evoluția de la inocență la pasiune, metamorfoză inevitabilă. Tocmai acest fapt îi conferă un plus de vitalitate, dinamism şi complexitate, toate având menirea de a capta atenția şi interesul publicului doritor de operă. Aceasta a reuşit prin vocea ei puternică să redea în cele mai fine detalii personajul interpretat.

Evoluția lui Faust pare o călătorie miraculoasă, în care respirăm muzical împreună cu celelalte personaje pe tot parcursul operei. Interpretarea soliştilor a redat toate aspectele de mare sensibilitate şi ne-a înălțat totodată deasupra lor. Pentru că fiecare voce a întregit dezvoltarea personajului central, dar cu originalitate şi noblețe a abordării relației muzicale şi teatrale, toți cei prezenți depăşind conceptul de operă prin comunicare, mimică, gesturi.

„CENUŞĂREASA”

Mihai-Alexandru CANCIOVICI

După patru ani de când a lipsit din repertoriu, baletul „Cenuşăreasa” revine pe scenă. Iubitorii de dans au simţit spectacolul ca pe o premieră, cu atât mai mult cu cât această partitură genială a compozitorului rus se adresează atât copiilor cât şi maturilor, fiind astfel privită cu un deosebit interes.

Coregraful Mihai Babuşka a rescris în mod ingenios libretul, ca pe o adaptare după Nikolai Volkov, după celebra poveste a lui Charles Perrault. Istoria Cenuşăresei capătă aici o poetică dramaturgie care se derulează într-o imagine fantastică foarte potrivită. Personajele sunt creionate coregrafic sugestiv, pantomima jucând un rol esenţial din punct de vedere teatral. Ceea ce ni se pare excelent ca mod de gândire este realizarea terţetului Mama (Antonel Oprescu) şi cele două fiice ale sale: Prostuţa (interpretată magistral de Cătălin Caracaş) şi Strâmbuţa (Bogdan Plopeanu, secundând-o admirabil pe „sora” sa). Am admirat îndeosebi evoluţia celor trei balerini în travesti printr-o excelentă plastică a mişcării în spaţiu coregrafic şi mai ales printr-o coordonare adecvată. Este aici şi meritul coregrafului care a dozat foarte bine evoluţia celor trei dansatori, creând astfel un moment coregrafic de o mare suculenţă comică.

Pe planul desfăşurării dramatice a lucrării, Mihai Babuşka a dovedit multă ingenuiozitate, simţ al proporţiilor, fantezie şi mai ales acea abordare adâncă a basmului care te poate transpune într-o altă lume de poveste. Baletul se desfăşoară cu o anumită poezie a dansului, îi prinde pe cei mici în acţiune, fiind extrem de antrenant. Foarte frumos sunt realizate momentele zânelor care o metamorfozează vestimentar pe nefericita Cenuşăreasă într-o apariţie fermecătoare.

Coregraful are capacitatea de a mânui ca un vrăjitor meşteşugit ansamblul de balet, mai ales în actul al II-lea de la palatul prinţului, unde acel bal de poveste devine somptuos, elegant şi luminos. La aceste dimensiuni a contribuit în mod substanţial şi scenografia Adrianei Urmuzescu, prin costume frumoase şi foarte adecvate decorului. Din punct de vedere vizual, spectacolul are calitatea de a încânta privirile publicului şi de a-l transpune în lumea basmului.

Reprezentaţia simţită ca o premieră a beneficiat în rolurile principale de contribuţia a doi prim solişti importanţi în acest moment: Bianca Fota şi Ovidiu Matei Iancu. Salutăm revenirea pe scena bucureşteană, după o absenţă îndelungată, a lui Ovidiu Matei Iancu, un balerin pe care îl regăsim cu bucurie, stăpânind o bună tehnică, cu sărituri uşoare şi bine sincronizate, cu aplomb şi mai ales cu acea conştiinţă a artistului de a se impune pe scenă.

Bianca Fota este o balerină serioasă şi exigentă cu sine, ea s-a perfecţionat în timp, şi-a coordonat mişcarea cu o anumită rigoare, a câştigat şi prin expresivitate şi încărcătură emoţională. A marcat foarte sugestiv trecerea de la statutul modest şi umilitor al Cenuşăresei la cel al prinţesei din basm, cu acea strălucire şi demnitate impuse de noua ei imagine.

Zâna a fost interpretată de o balerină impunătoare prin statură şi prestaţie, Adina Tudor, care a creat un personaj de poveste.

Tatăl, prin Raul Oprea, şi-a găsit o imagine benefică ce aparţine eroilor pozitivi.

Cele patru balerine care au ilustrat anotimpurile din suita Zânei (Marina Minoiu, Bianca Stoicheciu, Rin Okuno, Noellie Coutisson) au avut o evoluţie tehnică de acurateţe, simbolizând sugestiv personajele interpretate.

Se cuvine să elogiem şi ansamblul companiei de balet care s-a străduit să evolueze într-o manieră de bună tehnică la realizarea spectacolului. Se simte faptul că s-au realizat unele împrospătări ale balerinelor, prin angajarea de noi cadre. Poate că este necesară o modalitate similară şi la băieţi, compartiment unde se întrevede absenţa de forţe artistice.

La reuşita spectacolului au contribuit, fără îndoială şi Corina Dumitrescu, asistent coregraf, dar şi maeştrii de balet: Mihai Babuşka, Tiberiu Almosnino, Petruţa Almosnino şi Oana Bădănoiu.

Orchestra a fost condusă de maestrul clujean Adrian Morar, care ne-a demonstrat, încă o dată în plus, dacă mai era nevoie, că este un muzician rafinat şi exigent care excelează nu numai în operă, ci şi în descifrarea partiturilor de balet. Prokofiev este un compozitor pretenţios şi dificil de interpretat, dar nu numai în muzica instrumentală (concerte de vioară şi pian), ci şi în cea de balet, solicitând un dirijor cu experienţă şi simţ stilistic. Or, Adrian Morar rămâne în acest sens, un exemplu.

Bianca Fota

Baletul „Cenuşăreasa” a fost o inspirată repunere în repertoriu coregrafic, dovedindu-se astfel, un spectacol atrăgător, fermecător ca imagistică, dar şi printr-o interpretare care onorează compania Operei Naţionale Bucureşti.

Ca în vremurile bune

Doina MOGA

De multe ori, merg la Ateneu, Operă sau Sala Radio, pur şi simplu ca să mă refugiez într-un loc „sfinţit artistic" de agresiunea şi mitocănia sonoră, prezentă în aproape tot spaţiul vital: străzi, magazine, parcuri, cafenele, mijloace de transport, etc. Şi odată ajunsă acolo, unde aerul a rămas cumva impregnat de amintirea atâtor talente şi de energii luminoase, pozitive, strânse în zeci şi zeci de ani, din armoniile creatorilor (compozitori, regizori, coregrafi) şi interpreţilor lor, aproape indiferent de calitatea programului: bună, foarte bună sau modestă, mă liniştesc respirând atmosfera familiară şi după caz, mă răsfăţ sufleteşte şi emoţional. Aşa s-a întâmplat şi deunăzi (15 mai) când am fost la Opera noastră Naţională - ce-i drept motivată în plus şi de dorinţa de a urmări evoluţia unei interesante şi recunoscute artiste Iana Salenko, invitată să dea viaţa rolului titular din *Sylphide*. Doar că acum, inspirata mea alegere a fost recompensată din plin, cu o surpriză de proporţii, făcându-mă martora unei seri de artă autentică, ca-n vremurile bune. Pentru început, am găsit acolo o sală arhiplină, cu lume distinsă, de o remarcabilă eleganţă şi ţinută (fracuri, costume de gala, rochii de seară) care, fără foielile şi vociferările obişnuite, în linişte şi cu evident respect pentru *un templu al artei*, îşi ocupau emoţionaţi locurile în sală, degajând în mişcare, un discret şi mângâietor parfum. Apoi a urmat spectacolul. Şi după ridicarea cortinei, timp de două ore am simţit un flux aproape palpabil, ce trimitea admiraţia şi respectul

Iana Salenko

publicului spre fosă şi scenă, răsplătit la rândul lui cu prisosinţă, de talentul, eleganţa, profesionalismul, dăruirea şi bucuria interpreţilor, care prin expresivitatea dansului lor, se revărsa în sală pe aceiaşi cale. *Am văzut artă pe scenă şi arta în sală. Calitate pe scenă şi calitate în sală*. Exact ca în vremurile bune. Frumoasa poveste scoţiană cu năluci şi vrăjitoare a fost convingătoare, duioasă, plină de candoare, ca un cântec de leagăn care te calmează fără să te adoarmă şi care induce în suflet şi în minte o stare confortabilă, familiară, venită parcă din străbuni. Iar tălmăcitorii ei (dansatorii), aproape fără cusur: ansamblul de balet, dezbarat de inegalitatea şi haosul ce pusese stăpânire pe el până nu demult, a fost echilibrat, foarte bine pus la punct atât din punct de vedere tehnic, cât şi artistic şi a evoluat cu o mobilitate sensibilă a fizionomiilor de-a dreptul reconfortantă; soliştii s-au întrecut pe sine în expresivitate şi, acolo unde a fost cazul, în tehnică. Mă refer în special la Robert Enache care a scos cu talentu-i recunoscut, maximum posibil din oferta tehnico-artistică a partiturii - de fapt singura (e vorba despre rolul lui James) care a beneficiat de virtuozitate şi complexitate în acest balet. Şi l-a interpretat impecabil. Invitata de onoare, Iana Salenko, a fost la înălţimea aşteptărilor: şi veselă şi tristă, şi jucăuşă şi gingaşă, derulând elegant cu deosebită muzicalitate, firul poveştii până la capăt. Poate totuşi puţin prea pământeană pentru o nălucă. Frumos spectacolul din 15 mai: curat, închegat, rafinat şi proaspăt ca o gură de ozon. Exact ca în vremurile bune. Rodat, a ieşit mai bine decât la premieră, desigur cu excepţia tălmăcirii năucitoare dată atunci Syphidei de Alina Cojocaru. De! Nu toată lumea poate fi aeriană. Orchestra a fost şi ea mai buna, câştigând în omogenitate şi acurateţe, iar dirijorul Ciprian Teodoraşcu, mai familiar acum cu partitura, i-a imprimat de data asta un tempo corect şi nuanţe relevante. Distinsul public, format în 95% din străini, a aplaudat când şi cum trebuie, dovedind talent şi cunoaştere, iar după lăsarea cortinei, cuceriţi de Opera noastră Naţională şi de spectacolul vizionat, mai, mai că nu se dădeau plecaţi. Ce să spun?! Totul a fost ca-n vremurile bune. *Artă pe scenă, artă în sală, o adevărată încântare*.

Alina Cojocaru

Omagiu lui Dinu Lipatti

Mădălin Alexandru STĂNESCU

Recent, una dintre cele mai importante instituții de învățământ preuniversitar artistic din țară, Colegiul Național de Arte „Dinu Lipatti" din Bucureşti a organizat o serie de evenimente ce au urmărit omagierea personalității patronului său spiritual, de la a cărui naştere s-au împlinit 97 de ani. Punctul culminant al manifestărilor (expoziții, conferințe şi vizionări de filme documentare) a fost constituit de concertul de gală susținut în seara de 31 martie pe scena Ateneului Român de către Orchestra şi Corul Colegiului.

În fața unei asistențe selecte, elevii aflați la ora marilor acumulări au avut şansa de a realiza un concert de ținută alături de nume importante ale scenei interpretative româneşti, foşti absolvenți ai prestigiosului liceu. Sub bagheta profesorului şi dirijorului Andrei Ştefan Racu, orchestra a intonat pentru început acordurile celebrei uverturi a operei Wilhelm Tell de G. Rossini, într-o versiune tinerească, dinamică.

A urmat apoi emoționanta interpretare în varianta pentru violoncel şi orchestră a Adagio-ului de T. Albinoni, ce l-a avut protagonist pe Marin Cazacu, unul dintre cei mai importanți muzicieni români ai ultimelor decenii, care a impresionat şi de această dată prin sunetul cald. După veritabilul memento ce a trimis publicul cu gândul la tragismul vieții foarte scurte a lui Dinu Lipatti, avântul tineresc a revenit pe scenă odată cu primele măsuri ale Melodiilor lăutăreşti de Pablo Sarasate, în care alături de orchestra condusă acum de profesorul şi dirijorul Nicolae Racu, am ascultat-o pe Adriana Gabrian, elevă a Colegiului „Dinu Lipatti" , unul dintre multele talente ce se şlefuiesc pe băncile liceului. Chiar dacă au apărut şi inerentele, la o vârstă încă fragedă, emoții, Adriana Gabrian a demonstrat un real potențial pentru o ulterioară carieră, ce poate fi una deosebită.

După sonoritățile exotice ale lucrării unor compozitori chinezi, publicul a revăzut-o pe Cristina Anghelescu, fostă absolventă a Colegiului „Dinu Lipatti", într-o atractivă interpretare a primei părți a Concertului pentru vioară şi orchestră nr.4 de W.A. Mozart. Au urmat apoi câteva pagini orchestrale şi vocal-simfonice în care elevii colegiului au demonstrat nivelul înalt al pregătirii lor şi valoarea îndrumătorilor lor în pregătirea individuală şi de ansamblu, aici fiind de amintit contribuția profesoarei Lăcrămioara Pauliuc în pregătirea riguroasă a celor două momente corale celebre din operele verdiene, Corul sclavilor evrei din Nabucco şi Corul țiganilor din Trubadurul.

Un moment surpriză l-a constituit interpretarea în primă audiție de către Corul şi Orchestra Colegiului „Dinu Lipatti" a imnului liceului compus de profesorii Valentin Mandric şi Tudor Paladi.

Seara s-a încheiat cu Fantezia pentru pian, cor şi orchestră de Ludwig van Beethoven, în care experiența lui Viniciu Moroianu şi elanul tinerilor muzicieni s-au întrepătruns pentru realizarea unei valoroase versiuni a acestei lucrări ce anticipă estetic şi muzical marele final al Simfoniei a IX-a.

Astfel, s-au finalizat acțiunile din luna martie dedicate lui Dinu Lipatti, personalitate marcantă a muzicii româneşti din prima jumătate a secolului XX. Pianist de elită, Lipatti a fost şi un foarte bun compozitor, reprezentând un model pentru generațiile ce i-au urmat. De aceea, el trebuie făcut cunoscut şi tinerilor muzicieni ce păşesc acum pe drumul greu al desăvârşirii artistice, iar faptul că mai multe instituții de învățământ preuniversitar din țară îi poartă numele vine în întâmpinarea acestui scop. În ceea ce priveşte Colegiul „Dinu Lipatti" din Bucureşti, trebuie să remarcăm strădaniile conducerii şi colectivului de dascăli de a oferi condiții de pregătire cât mai bune micilor muzicieni ce se instruiesc sub patronajul spiritual al celui mai bun interpret român al opusurilor pianistice ale lui Bach sau Chopin.

Mioara Manea Arvunescu = 25
(Fascinația - ca destin al operetei)

O carte a demnității umane şi artistice a unei vedete autentice a teatrului de operetă, o mărturie emoționată a unui om puternic ce s-a luptat cu viața, o biografie deloc romantică, plină de adevăr şi de lumină sufletească - aşa s-ar putea defini succint, volumul *Fascinația ca destin al operetei* de Ion Moldovan, dedicat sopranei, primadonei, artistei, Mioara Manea-Arvunescu. Chiar dacă solista refuză statutul de "*vedetă*" a teatrului liric bucureştean de operetă, totuşi, noi spectatorii, admiratori din totdeauna, îi acordăm acest calificativ, fiindcă "sora" cea mică a operei, trăieşte - în peisajul sonor universal - de peste două secole prin ... vedete, iar teatrul nostru a cunoscut eroi de basm interpretativ, ca Leonard, Dacian, Dorin Teodorescu, dar şi eroine fascinante ca Silly Popescu, Cleopatra Melidoneanu şi... Mioara Manea.

Am cunoscut-o acum 30 de ani, înainte de debutul ei pe scena Teatrului de Stat de Operetă. Mi-a fost studentă şi i-am remarcat de timpuriu în Conservator, disponibilitățile artistice. Avea un fizic atrăgător, o frumusețe cuceritoare, croită de Dumnezeu pentru scena lirică a operetei. Şcoala însă, şi mai ales profesoara, Arta Florescu, o pregăteau pentru teatrul cel mare". Dar după debutul strălucit al Mioarei în rolul Rosalindei din "*Liliacul*", toate drumurile au mers spre operetă. Muncă asiduă, eforturi uriaşe, renunțări multiple la bucuriile tinereții. Toate aceste frământări şi împliniri artistice, le aflați în cartea lui Ion Moldovan.

Conceput în 3 secțiuni ample, volumul *Fascinația ca destin al operetei* debutează cu o admirabilă şi spumoasă autobiografie a Mioarei Manea, trece apoi la un amplu dialog între autor şi cântăreață şi se încheie cu un mănuchi de opinii pline de miez ale câtorva dascăli, colaboratori din teatru, prieteni şi admiratori care i-au urmărit parcursul de-a lungul unui sfert de veac de carieră. O simplă anexă (de numai 4 pagini şi jumătate) ne convinge că şi un repertoriu aparent restrâns de numai 40 de opere, operete şi musicaluri, turnee în opt țări şi trei continente - reprezintă astăzi o carte de vizită greu de egalat, mai ales când aspiri spre cotele cele mai înalte de profesionalism.

Cartea lui Ion Moldovean se citeşte pe nerăsuflate, deoarece respiră de adevăruri şi sinceritate. Pe alocuri este chiar incitantă, fiindcă Mioara este o personalitate non-conformistă, adeseori contradictorie. În cele 125 de pagini de pildă, nu descoperi absolut nici o cronică muzicală (măcar una, două, din străinătate, greu accesibile chiar pentru cercetători, când vine vorba despre China şi Israel) fiindcă pur şi simplu, artista declara la pag. 81 că "nu citeşte cronici, deoarece nu are răbdare, iar pe de altă parte, crede că ar influența-o". Istoricii însă, o vor întreba din curiozitate după pensionare: dar, dacă unele sugestii ale cronicarilor, i-ar fi îmbogățit paleta de roluri sau numai scene – „cheie" din spectacole, le-ar fi respins? Personal, mă îndoiesc, că spiritul autocritic dezvoltat al primadonei, le-ar fi ocolit!

Mi-au plăcut întotdeauna cântărețele inteligente şi originale care au avut – pe lângă voce şi carismă scenică – acea "coloană vertebrală" (cum se spune, cu subînțeles) în atitudinea etică de construire a carierei profesionale. Monografia lui Ion Moldovan ne oferă portretul unei asemenea autentice vedete a operetei contemporane româneşti, carte pe care v-o recomand cu căldură să o parcurgeți cu atenție (pe fundal sonor cu muzică de Strauss, Lehar, Kálmán, Loewe sau Dendrino), spre a o înțelege cât mai exact pe sensibila Mioara Manea Arvunescu în întreaga ei dimensiune artistică şi umană. Căci, mărturiseşte cu onestitate artista pe coperta a patra a monografiei : "Opereta este un vis de iubire, scăldat în izvorul cu lacrimi şi bucurii al vieții şi va rămâne motivul pentru care sufletul meu a venit pe pământ".

Felicitări Mioara pentru acest emoționant *crez* al unei cariere cu adevărat împlinite!

Viorel COSMA

Viitorul sună bine

Lavinia COMAN

Primăvara muzicală a oraşului Râmnicu Vâlcea şi-a trăit apogeul prin Festivalul internațional „*Tinere talente*”, aflat la a XXXV-a ediției.

Prima dintre cele trei seri a cuprins în program *Tineri interpreți în recital,* un grup de solişti care şi-au demonstrat calitățile în interpretări concentrate şi convingătoare. Astfel, **Adiguzel Samuel Alper** din clasa a X-a a Colegiului Național de Arte „*Dinu Lipatti*” din Bucureşti, laureat cu premiul I la cel mai recent concurs vocal, LIEDART, de la Piteşti, posesor al unei voci calde de bariton, a cântat cu accente de tragism autentic aria antică *Pieta Signore,* iar liedul schumannian *Ich grolle nicht* în stil romantic plin de pasiune şi avânt. Cele două arii celebre de Mozart, *Se vuoi ballare* din opera *Nunta lui Figaro* şi aria lui Leporello din *Don Giovanni*, au arătat publicului că se află pe un drum promițător către ținta de a deveni un valoros slujitor al scenei lirice. Iar cântecul satiric *S-ar găti badea de nuntă* de Simion Niculescu a avut humorul popular suculent dar de bună calitate cerut de lucrare. Desigur, pentru reuşita pregătirii sale primeşte o apreciere laudativă profesoara Cristina Măgureanu.

Pianistul **Iulian Ochescu** din anul II, îndrumat de reputata concertistă şi profesoară Dana Borşan, a creat o

Iulian Ochescu

variantă greu de uitat a *Polonezei fantezie op. 16* de Fr. Chopin. Am admirat aici calitatea şi bogăția auzului muzical creator, care i-a permis să atingă în momente de grație, datorită înțelegerii profunde a universului chopinian, eleganța, uşurința instrumentală, conducerea suplă a vocilor interne care evoluează neîncetat în cadrul unui minunat polimelodism. *Bourré-ul* din *Suita op. 10 în Re major* de George Enescu a fost creat sonor cu voioşia, energia şi inventivitatea inspirată, trăsături specifice acestei pagini instrumentale de bravură şi jubilație.

Violoncelistul **Beniamin Chircă** din clasa a XI-a a Colegiului Național „George Enescu” din Bucureşti, aflat sub îndrumarea distinsei profesoare Anca Vartolomei, a reliefat, în interpretarea *Allemandei* şi a *Courantei* din *Suita a III-a* de J.S. Bach, simplitatea austeră şi totodată plină de sensibilitate a liniilor expresive din care se compune splendidul edificiu sonor. *Cântec vechi* de Paul Constantinescu a degajat o notă de lirism ponderat, în alternanță cu episodul central de o grație subtilă. În *Poloneza* de David Popper, tânărul muzician a valorizat din plin caracterul virtuoz, de mare spectaculozitate în contrast cu expresivitatea specifică violoncelului.

Soprana **Laura Martin** de la Colegiul Național „Dinu Lipatti” din Bucureşti, câştigătoare a premiului al doilea la concursul LIEDART de la Piteşti, recent desfăşurat, o apariție scenică demnă de reținut, a cântat liedul *Trandafirul şi privighetoarea* de N. Rimski-Korsakov, urmat de minunata arie a Rusalkăi din opera omonimă de A. Dvořák. Momentul cel mai reuşit din programul său a fost cântecul *De n-ar fi fost să ne-ntâlnim* de M. Vescan, o melodie favorită din genul accesibil de acum o jumătate de veac, purtătoare de nostalgii şi evocări pentru seniorii din public. Aşteptăm cu interes dezvoltarea acestei voci care îşi caută împlinirea în faza actuală.

Ioana Oltean este deja o violonistă concertistă. *Adagio* şi *Fuga* din Sonata I în sol minor au dat măsura măiestriei interpretative în discursul bachian. Iar în *Impromptu concertant* de George Enescu au fost prezente calități fermecătoare de sunet, coloristică, inspirație poetică, ardoare transmise asistenței cu dăruire totală. Se recomandă ca o muziciană de mare perspectivă, îndrumată competent de profesoara Rodica Drăgolici, la Colegiul Național bucureştean„Dinu Lipatti”.

Pianistul **Ieronim Gugu** este student în anul IV al Universității Naționale de Muzică din Bucureşti, la clasa conf. univ. dr. Vlad Dimulescu. Prin interpretarea dată *Fanteziei cromatice şi Fugii* de J.S. Bach a evocat cu ştiință şi abilitate caracteristicile de factură, colorit, de timbralitate şi de regim dinamic ale discursului specific orgii baroce.

Soprana **Andreea Achilov** din anul II la Universitatea *Spiru Haret* din Bucureşti şi-a demonstrat dorința de a accede spre zona artei profesioniste, în încercările de conturare a imaginilor artistice sugerate de aria antică *Le Violette* de Al. Scarlatii, de cântecul *Fata de la izvor* de M. Jora, de liedul *Morgen* de R. Strauss şi de aria *Summertime* de G. Gershwin.

Per finire in bellezza, pianista **Mădălina Dănilă** de la U.N.M.B., masterandă în primul an la clasa profesorului Sandu Sandrin, a produs o variantă concertistică viguroasă, puternic configurată a *Parafrazei de Fr. Liszt după o arie de G. Verdi* şi partea a treia, *Andante molto espressivo* a *Sonatei op. 24 în fa diez minor* de G. Enescu. Prin această ultimă lucrare, recitalul primei seri s-a terminat în mod atipic, în atmosfera visătoare, încărcată de melancolie a nopții în câmpia română, evocată aici de compozitorul nostru național.

Mădălina Dănilă

Este necesar să subliniem contribuția pianistei Krimhilda Cristescu, care a asigurat cu acuratețe şi exactitate acompaniamentul soliştilor din întregul program.

Cea de a doua seară a cuprins un concert de concerte, în cadrul căruia trei tineri de 15 şi 16 ani au evoluat în compania orchestrei simfonice a Filarmonicii de Stat „Ion Dumitrescu”, condusă de tânărul dirijor **Remus Grama.** Pentru început, pianistul **Mihail Caloianu** de la Colegiul Național de Artă ”George Apostu” din Bacău a interpretat *Concertul nr. 20 K.V. 466 în re minor* de W.A. Mozart.

Laureatul cu marele premiu al Concursului de pian *Irina Şaţki* din anul 2013 a încântat şi de această dată publicul. A reuşit să transmită zbaterea tragică exprimată în această dramă muzicală, punctele de tensiune maximă realizându-se în cadențele compuse de L. v. Beethoven. S-a putut aprecia compatibilitatea pianistului cu întregul ansamblu. *Studiul op. 25 nr. 1 în La bemol major de Fr. Chopin* oferit ca supliment a confirmat pe deplin calitatea deosebită a acestui muzician aflat în puternică ascensiune.

Violoncelista **Izabela Ghergu** de la Colegiul Național de Muzică „*George Enescu*" din Bucureşti, aflată sub îndrumarea profesoarei Ioana Stanciuc şi tutelată de artistul concertist Marin Cazacu, a susținut acum primul concert cu orchestră din viața ei. În *Nocturna* de P.I. Ceaikovski a imprimat un suflu înaripat celebrei melodii romantice, iar în *Rapsodia ungară* de David Popper a desfăşurat o bogată paletă a virtuozității şi a fanteziei artistice, arătând atributele unui temperament tumultuos şi un admirabil curaj în a se lăsa antrenată spre efecte coloristice şi libertăți agogice de mare atractivitate. Ca supliment, *Capriciul* de J. Duport a întregit portretul unei personalități remarcabile care se adresează deja ascultătorilor cu o voce viguroasă, bine configurată.

În încheierea concertului, violonista **Mălina Ciobanu** de la Colegiul Național

Mălina Ciobanu

„Octav Băncilă" din Iaşi, îndrumată de profesoara Raluca Dobre, a prezentat Concertul nr. 1 de N. Paganini. Această elevă în vârstă de 15 ani, care a colecționat deja o sumă importantă de premii şi a concertat cu un număr de orchestre simfonice din țară, se prezintă ca un artist format, cu experiență şi autoritate scenică. Interpretarea sa a încântat prin frumusețea sunetului şi prin virtuozitatea spectaculoasă. A fost o prezență electrizantă, aclamată intens de cei prezenți în sală.

A treia seară a festivalului a debutat cu interpretarea fermecătoare a *Concertului pentru fagot şi orchestră în Si bemol major, K.V. 191* de W.A. Mozart, de către studentul la Academia ieşeană de Arte **Alin Dănilă.** Îndrumat cu înaltă competență de profesorul său Dumitru Ursu, tânărul instrumentist a cucerit audiența prin dulceața sunetului,

Constantin Traşcă

muzicalitatea spontană, candidă prin felul emoționant în care trăieşte această muzică sublimă, compusă de Mozart la vârsta de 18 ani.

A urmat prestația plină de vigoare a baritonului **Constantin Traşcă**. Format de profesoarele Cristina Măgureanu şi Georgeta Pinghireac, studentul Universității „*Spiru Haret*" din Bucureşti a transmis dramatismul şi tensiunea conflictuală a ariei lui Renato din opera *Bal Mascat* de G. Verdi. Vocea sa bogat timbrată de bariton a conferit sonorități speciale dificilei arii, iar apoi cântărețul a demonstrat calități scenice remarcabile şi o plăcută subtilitate expresivă în aria lui Figaro, *Non piu andrai,* din opera Nunta lui Figaro de W. A. Mozart. Programul său s-a încheiat cu aria toreadorului din opera *Carmen* de G. Bizet, pe care a cântat-o cu bravură, dezinvolt, cuceritor.

Spre bucuria spectatorilor, între două numere solistice, am putut savura celebrul *Intermezzo* din opera *Cavaleria rusticana* de P. Mascagni, care a produs clipe da vrajă prin intonarea de către ansamblu cu pasiune a uneia dintre cele mai frumoase melodii care au fost compuse vreodată pentru orchestră.

Momentul de vârf al întregului festival l-a constituit evoluția pianistului de 18 ani **Nicola Losito** din Italia, cu o viziune surprinzătoare asupra *Concertului nr. 1 în Mi minor* de Fr. Chopin. Ascultându-l, am avut revelația arhicunoscutului concert chopinian care sună cu totul diferit decât orice alte interpretări de referință. Nicola Losito se distinge prin prospețime neaşteptată în modelarea frazelor, din care se poate intui o libertate interioară, o naturalețe şi o grație juvenilă. Am admirat în cântul sau un simț subtil al pulsației ritmice, sublinieri dinamice speciale, o transparență şi o luminozitate care izvorăsc din bogăția sufletească a artistului. Atitudinea exterioară liniştită, elegantă poate fi admirată alături de precizia pe care i-o dă stăpânirea deplină a mijloacelor tehnice. Pentru educația sa muzicală excepțională se cuvine să-i felicităm pe profesorii Maria Puxeddu, Teresa Trevisan de la Conservatorul „*G. Tartini*" din Trieste, precum şi maeştrilor cu care s-a perfecționat, între care se numără Aquilles Delle Vigne.

La capătul unei suite de seri muzicale remarcabile, vom admira consecvența şi tenacitatea organizatorilor acestui festival inițiat acum câteva zeci de ani de către inimoasa profesoară vâlceană Irina Şaţki, continuat cu dârzenie de urmaşii săi reuniți în Asociația Culturală care-i poartă numele şi aflat cu ediția actuală pe un plan cu totul remarcabil de exigență artistică. Se cuvine să mulțumim pentru atingerea acestui record de calitate, în mod deosebit, Filarmonicii de Stat „Ion Dumitrescu", directorului acesteia, dirijorul Mihail Ştefănescu. Felul în care au fost selecționați soliştii participanți, ambianța plăcută şi aleasă, asigurarea colaborării de calitate deosebită cu orchestra în concertele dirijate de tânărul Remus Grama şi de maestrul Florin Totan, toate aceste aspecte au conferit o garanție a calității înalte, prin minunatele momente de împlinire artistică la care am participat. În contextul creat, adresăm un gând de mulțumire administrației locale vâlcene care a sprijinit manifestarea atât logistic cât şi moral. Dată fiind energia pozitivă degajată de o atare demonstrație de măiestrie artistică din partea unor performeri foarte tineri, avem speranța şi chiar certitudinea că, din această perspectivă, pentru România viitorul sună bine.

Viva Gluck!

Carmen CHELARU

O excelentă şi binevenită iniţiativă artistică la Iaşi a avut drept rezultat spectacolul cu opera *Orfeu şi Euridice* de Christoph Willibald Gluck, cu premiera în 26 martie, în Aula Bibliotecii Centrale Universitare *Mihai Eminescu*, reluat apoi în 10 aprilie, la Sala *Ed. Caudella* din *Casa Balş*.

Ideea – prilejuită de împlinirea a 300 de ani de la naşterea compozitorului german – aparţine *Clasei de Operă* de la Universitatea de Arte *George Enescu*, de fapt asist. univ. drd. **Consuela Radu-Ţaga**, colaborator şi conducător artistic, împreună cu alte două prezenţe-cheie în conturarea, pregătirea şi derularea spectacolului: profesor univ. dr. **Aurelia Simion** – pianist acompaniator, organizator şi coordonator – şi conferenţiar univ. dr. **Octavian Jighirgiu** de la Facultatea de Teatru, care a realizat regia şi punerea în scenă.

Dincolo de idee şi de principalii ei promotori, spectacolul a demonstrat un potenţial asupra căruia planau unele îndoieli. De asemenea, a fost una din rarele (prea rare, din păcate!) ocazii în care şi-au dat mîna cele trei sfere artistice ale Universităţii ieşene – *Muzica, Teatrul, Artele vizuale.*

Echipa de realizatori

Opera *Orfeo ed Euridice* (libret de Ranieri de' Calzabigi) a fost prezentată într-o primă versiune, în limba italiană, la Viena, în 1762; rolul *Orfeu* era interpretat, după uzanţele timpului, de un castrat. Ulterior, urmându-şi intenţiile de simplificare şi adaptare a genului la cerinţele vremii, compozitorul a realizat a doua versiune, cu libretul în limba franceză (de Pierre Louis Moline), avînd premiera la Paris, în 1774. De astă dată, rolul miticului cîntăreţ era încredinţat vocii de tenor (contratenor). După aproape un veac, în 1859, compozitorul francez Hector Berlioz realizează o a treia versiune a operei, din contopirea celor mai valoroase părţi şi elemente ale versiunilor precedente. Rolul *Orfeu* este aici interpretat de voce de contralto. Premiera versiunii lui Berlioz a avut loc la Paris, în noiembrie 1859 şi s-a bucurat de un extraordinar succes, fiind urmată de alte 138 de reluări. Această din urmă versiune, semnată de Berlioz, a constituit cadrul de lucru al spectacolului studenţilor Universităţii de Arte ieşene.

Urmând principiul conform căruia *non multa sed multum*, autorii spectacolului au comprimat partitura la aproximativ 90 de minute, fără pauză, cu partea muzicală asigurată de pian, flaut, solişti şi un grup de nouă corişti. Decorul şi costumele – reduse la esenţă – au creat, împreună cu mişcarea scenică, un dinamism, o vivacitate a fluxului artistic, care au compensat şi echilibrat stagnarea inerentă produsă de discursul muzical preponderent recitativic.

Spectacolul tinerilor ieşeni are, printr-o ingenioasă şi eficientă gîndire regizorală, potenţial de adaptare la cele mai diverse – şi mai puţin optime – spaţii de desfăşurare, cuprinde un număr redus de interpreţi, dar excelent ales şi pus în valoare, majoritatea studenţi aflaţi în primii ani de studiu. S-a acordat astfel timp închegării şi maturării gestului artistic.

O ireproşabilă conlucrare în interpretarea partiturii s-a dovedit cea dintre **dirijoarea Consuela Radu-Ţaga** şi **pianista Aurelia Simion** – conlucrare deloc facilă, atât tehnic, cât mai ales prin dinamica derulării accelerate a momentelor spectacolului, cu modificări de tempo, nuanţe, expresie, cu prevenirea oricărei ezitări, cu sublinierea momentelor de culminaţie expresivă. Fără să-şi impună prezenţa în mod ostentativ în faţa publicului, cele două veritabile artiste s-au dovedit a fi centrul vital al spectacolului.

Acestui tandem de esenţă i s-a adăugat regizorul **Octavian Jighirgiu**, care a produs un benefic echilibru de forţe între auditiv şi vizual, fără a cădea în frecventa capcană a supralicitării laturii teatrale – este o meteahnă de care suferă şi unii regizori consacraţi atunci cînd abordează genul de operă. Octavian Jighirgiu a păstrat proporţiile între muzică, text, mişcare, lumini, culoare, dirijînd din umbră atenţia publicului către esenţa şi semnificaţia fiecărui moment al spectacolului. Nu a cedat tentaţiilor dramaturgice şi scenice, păstrînd cadrul cerut de genul liric.

Între solişti, o prezenţă cuceritoare şi surprinzătoare totodată a fost *Amor* – soprana **Daniela Goria**, din anul III, secţia canto, clasa asist. univ. dr. Cristina Simionescu. Acurateţea intonaţiei, joc şi mimică irezistibile, mobilitate şi versatilitate cu totul neaşteptate – au fost calităţi ce confirmă un potenţial artistic şi vocal incontestabil.

O *Euridice* perfect intrată în rol – soprana **Manuela Ipate**, anul IV, clasa asist. univ. drd. Lăcrămioara Maria Hrubaru Roată – cu intervenţii vocale de autentică valoare şi evoluţie scenică pe de-a-ntregul convingătoare.

Un *Orfeu* bine ales, având ponderea cea mai substanţială şi dificilă din partitura vocală a operei – mezzo-soprana **Noemi Karacsony**, anul IV, clasa asist. univ. dr. Doina Dumitriu – cu un frumos timbru vocal şi un parcurs teatral reuşit.

O excelentă contribuţie la reuşita spectacolului a avut-o **„Grupul celor Nouă"** – sopranele **Cătălina Nanu** şi **Cristina Simion**, mezzo-sopranele **Elena Băiceanu**, **Mădălina Georgiana Teodorescu** şi **Andreea Popescu**, tenorii **Gabriel Doru** şi **Cristian Butnaru**, başii **Robert Buzilă** şi **Ionuţ Copăcel** – cărora li s-a alăturat în momentele esenţiale, aceeaşi **Daniela Goria**. Nu doar corişti, ci veritabili actori-cîntăreţi, care au stăpînit partitura memorată fără ezitări vizibile, au devenit părţi ale întregului şi în acelaşi timp individualităţii scenice de mare efect! Ei au fost culoarea şi spiritul actului artistic, au antrenat întregul spaţiu – al scenei şi al publicului deopotrivă.

O contribuţie mută, dar remarcabilă a venit din partea ***designer*-ilo**r – costume, recuzită şi decor – un grup de studenţi ai Facultăţii de Arte vizuale.

La toate astea s-a adăugat **publicul** – în majoritate tânăr, deosebit de numeros, deschis şi dornic, care a primit cu bucurie şi entuziasm mesajul scenei.

Dintr-un dialog cu prof. univ. dr. Aurelia Simion a reieşit faptul că ţelul final al spectacolului cu Orfeu şi Euridice de Gluck îl constituie Festivalul Internaţional Viva Vox, ediţia a IV-a, organizat la fiecare doi ani, de Academia de Muzică Gh. Dima din Cluj-Napoca, ce a avut loc anul acesta în perioada 5–11 mai. Ieşenii se află la a patra participare, după spectacolele cu *Căsătoria secretă* de Cimarosa (în 2009), *O noapte furtunoasă* de Paul Constantinescu (în 2010) şi *Il Campanello* de Donizetti (în 2012).

Ediţia din mai 2014 a Festivalului de la Cluj s-a bucurat de participarea unor maeştri ai scenei lirice internaţionale precum George Petean şi Brigitta Kele, de asemenea Peter Mario Katona – Director of Casting, Royal Opera House Covent Garden din Londra, Orchestra simfonică din Szeged (Ungaria) ş.a.

Spectacolul ieşenilor a avut loc joi, 8 mai, în Sala Studio a Academiei de Muzică Gh. Dima, fiind transmis în direct pe site-ul festivalului.

Odă vocii

Norela Liviana COSTEA

16 aprilie este ziua internațională a vocii. Astfel, o echipă din cei mai cunoscuți medici foniatri s-a hotărât să celebreze această zi la Opera Națională Bucureşti, printr-un simpozion numit sugestiv „Vocea ta contează”.

Astfel am aflat „Cum se produce vocea?”. Ne-a arătat doamna doctor Loredana Ghiuzan că despre voce s-a spus că „ştim exact ce înseamnă vocea atât timp cât nu trebuie să o definim”. Noțiunile de anatomie a aparatului fonator au condus publicul într-o zonă necunoscută probabil, însă folositoare în procesul de învățare a tehnicii de cânt.

Doamna psiholog Cecilia Popovici a expus apoi psihologia tulburărilor vocale. Am înțeles că nu este indicat ca unui solist să îi fie administrate anxiolitice, chiar dacă emoțiile par prea puternice. Pentru că publicul trebuie să simtă emoția: în voce, în modulațiile ei, în microexpresiile ce pun vocea în acord sau dezacord cu psihicul interpretului (iar acest tratament „dezleagă” vocea de personalitatea interpretului.

Publicul prezent a aflat apoi de la domnul doctor Cristian Ioniță care este tratamentul profilactic care trebuie urmat pentru a evita îmbolnăvirea. Cele mai interesante pentru mine au fost importanța hidratării pentru cântăreți (cu 20-30 de minute înainte de a interpreta), relaxarea muşchilor cervicali prin încordarea celor abdominali, înghițirea corectă, pentru a evita tusea cauzată de înec, şi cu siguranță lista alimentelor nerecomandate (printre care am fost surprinsă să găsesc mentolul şi lactatele).

În aproximativ aceeaşi arie de interes, asistent terapeut Ligia Mircea a vorbit despre Prevenția și igiena vocală, atrăgând atenția cântăreților şi a celor care-şi folosesc corzile vocale mai mult, la cele mai frecvente greşeli de igienă vocală.

În strategiile terapeutice folosite în patologia vocală, mi-a atras atenția echipa folosită. Aşa cum a fost expusă de doamna doctor în ştiințe medicale Elena Cristescu, ea este formată din foniatru, psiholog, un terapeut vocal, anestezist (în cazul intervențiilor chirurgicale), dar şi de profesorul de canto – deci un ansamblu interdisciplinar.

Sorana Negrea

Un alt lucru important expus de domnii doctori a fost că tehnicile de cânt, deşi bune pentru anumiți interpreți, nu pot fi aplicate tuturor, astfel că un profesor nu va putea aplica tehnica sa de cânt, garantând discipolului său succesul formării vocale. Sunetul, calitatea sa, frumusețea, depind de factorii fiziologici psihologici dar şi de înțelegerea tehnicii de cânt.

Iulia Isaev

Prezentările au fost intercalate de intervenții ale unora dintre cei mai buni, şi tineri interpreți ai Operei Naționale: soprana Iulia Isaev a interpretat aria Elisabethei din – astfel că am beneficiat de un debut în forță, şi de o voce frumoasă, tehică. Sopranei i-a urmat tenorul Andrei Lazăr, care a interpretat o pagină din *Evgheni Oneghin*, iar vocea sa a pătruns sala prin melodia lirică, romantică prin excelență. Mezzosoprana Sorana Negrea a adus, poate cea mai cunoscută arie din repertoriul liric – „L'amour est un oiseau rébelle” din opera *Carmen*. Recitalul l-a încheiat basul Iustinian Zetea: aria lui Procida „O tu, Palermo” din *Vecerniile siciliene* a inundat în final foyerul galben al Operei Naționale. Vocea sa a trecut de barierele fiziologice, copleşind auditoriul cu timbrul, puternic şi cald în acelaşi timp.

La Opera Română, am sărbătorit Ziua Vocii printr-o întâlnire a celor care iubesc vocea: medici, artişti, melomani. Cu toții s-au bucurat de informațiile prezentate şi de sunetele plăcute ale ariilor de operă ascultând *oda* pentru voce din acea frumoasă seară de aprilie.

Remembering 2013

Corina BURA

La ceasul bilanțului firesc pe care cei mai mulți dintre noi îl parcurg de cele mai multe ori prin reflex, fără intenție, recapitulând evenimente, de obicei fericite, revăzând programe care fixează viața noastră culturală, apar din străfunduri fapte, gesturi de care ne aducem aminte cu plăcere şi care, din motive independente, nu au beneficiat de o atenție cuvenită la momentul respectiv. Şi pentru că oferta culturală bucureşteană este una bogată şi diversificată, o sistematizare fiind anevoioasă, modelul cel mai potrivit de urmat pare a fi cel al suitei *Anotimpurile* de Ceaikovski, ale cărei secvențe au însoțit activitatea de cronicar a marelui compozitor.

1. Fără a avea pretenția urmăririi unei stricte desfăşurări cronologice începem prin a aminti că sfârşitul lunii Ianuarie a adus pe scena Atheneului Român pe artistul **Nicolae Moldoveanu**, care se afirmă în perimetrul internațional al activității dirijorale. La Filarmonica George Enescu a condus însă cu dibăcie registrele orgii într-un program complex şi inspirat care a cuprins lucrări ale familiei Bach, ale lui Frescobaldi şi ale francezului Pierre du Mage. În general prezentarea opusurilor lui **Johann Sebastian Bach** (*Fantezia în Sol BWV 572, Passacaglia în do BWV 582 şi Toccata, Adagio şi Fuga în Do BWV 564*) s-au încadrat în parametrii interpretativi care marchează actualele şcoli germane cu trăsături care relevă mai mult aspectele stilistice ale epocii în defavoarea profundei relații mistico-umane care traversează opera Marelui Cantor.Dificultățile tehnice ale amplului *BWV 564* au fost depăşite cu naturalețe: *Toccata* cu solo-urile destinate pedalierului – un *passagio* extins, unic în literatura orgii prin amploare, *Adagio* rulând ca o impresionată arie şi *Fuga*, cu registrele iscusit combinate, toate au relevat subtilele meditații contrapunctice, ilustrând omnitatea Creatorului. Conceperea *Passacagliei* - lucrarea cea mai cunoscută publicului - într-un un singur arc şi mai puțin ca o formă variațională, văzută ca o dezvoltare permanentă îşi are justificarea ei, influențată poate de persistența unei amprente sonore mai potrivită pentru variantele orchestrate (cele mai cunoscute fiind cele ale lui Respighi şi Stokowski) a imprimat desfăşurării un tempo alert, uneori în defavoarea dramatismului şi a grandorii. Dacă fugile scrise de **W. Friedemann Bach** - prima în *Fa, (F33 /BR A90)* cu imensa temă care încorporează creator elemente ale stilului contrapunctic, iar cea de a doua mai concisă, - *Sonata în Fa (H84)* scrisă de **Carl Ph. Em. Bach** în care N. Moldoveanu ne-a introdus într-un pur stil clasic şi *Capriccio supra il Cucco* de

Nicolae Moldoveanu

G.Frescobaldi au reactualizat pagini deja intrate în conştiința publicului iubitor al orgii, marea revelație a produs-o *Livre d'Orgue* aparținând lui **Pierre du Mage** (1674-1751). Singularul caiet recuperat din creația unui contemporan al lui Bach, *Suite du premier ton*, opt piese în forme franceze tradiționale: *Plein jeu, Fugue*, Trio, *Tierce en taille, Basse de trompette, Récit, Duo* şi *Grand jeu* aduce o muzica de cea mai bună calitate, reprezentativă pentru spațiul şi timpul respectiv, profundă, gravă, cu ornamentică surprinzătoare pe un text concis şi expresiv în acelaşi timp. Întreaga seară a fost marcată de bun gust atât în ce priveşte calitatea interpretării cât şi prin alegerea repertoriului de mare dificultate tehnică, iar publicului i-au fost răsplătite aplauzele cu cele 2 corale de Bach oferite ca bis, toate acestea în contextul în care recitalurile pentru orgă sunt din ce în ce mai rare la Atheneu.

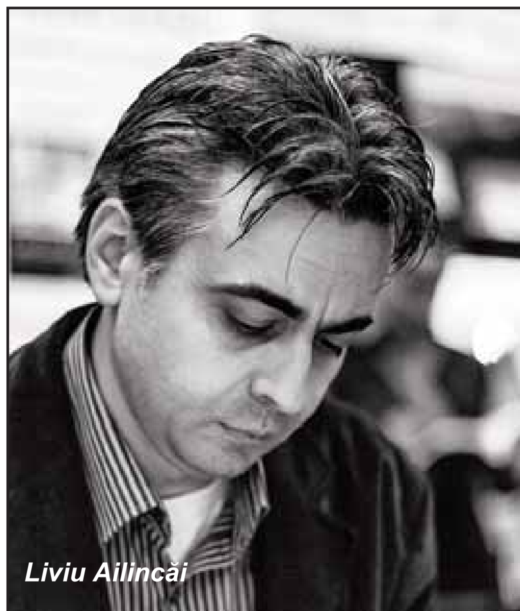
2. Următorul eveniment ieşit de tipare a fost cel petrecut pe manualele orgii binecunoscutei catedrale Sf. Iosif, unde **Marcel Costea** şi **Dr. G. A. Dan** într-un concert în duet, adică orgă la 4 mâini şi 2 pedale. Există un repertoriu deosebit de interesant pentru acest tip de parteneriat, deoarece pentru orgă s-a scris foarte bine şi mult în toate epocile, ceea ce demonstrează marele interes pe care posibilitățile acestui extraordinar instrument le pune la îndemâna compozitorilor. Recitalul a debutat cu *Preludiul şi Fuga* pline de măreție scrise de **Johann Georg Albrechtberger** (1736-1809). Au impresionat lucrările străbătute de marele suflu romantic scrise de **Gustav Merkel** (1827-1885)- *Sonata op. 30* inspirată de Psalmul 42 (în *Allegro moderato* şi *Allegro con fuoco/Fuga*) şi de Psalmul 23 în mişcarea mediană, *Adagio* - şi de **Adolph Hesse** (1809-1863)- *Fantasie in d-moll op. 87* în 4 secțiuni, foarte dramatică, evoluând într-un câmp puternic cromatizat, frământat de modulații continue amplificate de mixturi şi de *punctum organi*. Registrațiile au subliniat delicatețea mozartiană în *Andante mit Variationen KV 501*, cea beethoveniană în *Adagio für eine Spieluhr WoO33/1* şi atmosfera mai tensionată a *Fugii în mi minor* op. *Posth.152/DV 952* scrisă de **Franz Schubert**. Cei doi interpreți au oferit o seara foarte reuşită, interpretând cu multă implicare aceste minunate lucrări a căror atracție a fost amplificată de

acustica excepțională şi de decorul neogotic al lăcaşului.

3. Într-o frumoasă duminică, pe când se făcea simțit aerul proaspăt al primăverii un matineé la Ateneu oferea un recital susținut de violonistul **Emilian Piedicuță** (Germania) şi binecunoscuta pianistă **Clementina Ristea**, recital care propunea un program îndrăzneț prin dificultate tehnică, susținere şi varietate stilistică: **Schubert** – *Rondo Brillant în si op. 70 D 895*, **Bartók** – *Sonata I-a Sz.75* şi **Beethoven** - *Sonata „Kreutzer”.* Pentru început, violonistul a intuit cu acuratețe universul cameral fin şi totodată tragic al *Rondo*-ului, cu arcuri prelungi şi teme ornamentate, atmosferă pe care a menținut-o şi în planurile lirice ale Sonatei de Bartók. Atonalitatea, diversitatea paletei timbrale specifice viorii precum şi suprafețele pline de energie au realizat un bun contrast la insinuantele armonii schubertiene. Emilian Piedicuță a reuşit să creeze o atmosferă deosebită mai ales în partea mediană, găsind mijloacele potrivite relevării excepționalei muzicalități a textului chiar dacă a insistat pe anumite procedee împrumutate din Baroc. Finalul, un fel de moto perpetuo a fost momentul în care violonistul s-a identificat cu mesajul sonor mai aspru, frust, presărat cu inflexiuni melodice şi ritmice extrase din folclor. În sfârşit, despre celebra sonată „Kreutzer”, un moment cu totul special al genului cameral dedicat duoului vioară-pian, model pentru mulți compozitori care au abordat ulterior pretențiosul gen – se poate afirma că însuşi Bartók l-a avut în minte când a compus prima sa sonata – se poate spune că reprezintă piatra de încercare a fiecărui cuplu care se apropie de tălmăcirea ei, este un fel de „întrecere a zeilor”, iar E. Piedicuță a beneficiat de parteneriatul excelentei pianiste Clementina Ristea fără de care recitalul ar fi pierdut din calitate. Muzicalitatea ei alături de cunoaşterea perfectă a partiturilor şi de experiența scenică a reprezentat unul din factorii care au asigurat succesul acestui recital.

4. Recitalul cameral care a avut loc la Sala Mică a Ateneului, oferit de formația alcătuită din **Liviu Ailincăi** (vioara I), **Petru Nemțeanu** (vioara II), **Marian Movileanu** (violă), **Mircea Marian** (violoncel) şi pianista **Adriana Maier**, a cuprins două lucrări majore ale secolului XX: **Şostakovici** – *Cvintetul cu pian op.57 în sol* şi **Bartók** – *Cvintetul cu pian Sz.23*. Această seară s-a înscris în susținuta activitate de prezentare a capodoperelor camerale ale secolului precedent pe care aceşti admirabili instrumentişti ai Filarmonicii şi ai UNMB o susțin cu asiduitate pe scenele bucureştene şi nu numai. Cvintetul op.57 (1940) este una dintre cele mai cunoscute lucrări camerale şostakoviciene şi se desfăşoară în cinci mişcări pe parcursul a 30 de minute. Aluziile bachiene, contrapunctice, masive, fantasticul *Scherzo* care amestecă elemente rustice tratate uneori parodic sau cu sarcasm întunecat, *Intermezzo*-ul plin de tristețe amară şi Finalul concluziv, toate acestea au uimitoarea calitate de a se adresa direct atât interpreților cât şi ascultătorilor impresionând profund întreaga asistență. *Cvintetul de Bartók Sz.23* (1904, rev.1920) este singurul opus care a supraviețuit din cele trei pe care le-a scris compozitorul. Acest opus este la rândul lui unul de mare amploare, care se întinde pe 4 părți execuția lui durând peste 42 de minute. Pe lângă unele influențe din epocă (Liszt, Brahms sau Debussy), uneori derutante la o primă audiție, cunoscătorul va identifica elementele care vor defini mai târziu inconfundabilul stil bartókian. *Andante, Vivace-Scherzando, Adagoi, Poco a poco più vivace*, tot atâtea ipostaze în care cei cinci artişti s-au dezlănțuit pe ritmuri cu care autorul a intrat în contact prin numeroasele sale călătorii sau provenite din alte surse, animând sonorități când meditative, când îmbătătoare, familiare şi totuşi greu de încadrat, tocmai datorită confluenței dintre cele 2 tehnici ale scriiturii care au caracterizat din punct de vedere temporal opera lui Bartók. A fost o seară minunată, cei 5 interpreți dând viață acestor pagini pe care talentul lor le-au dăruit unui public ales şi interesat de muzica de cea mai aleasă calitate.

(Va urma)

Festivalul de Muzică Bizantină şi Contemporană

Festivalul de anul acesta, ajuns la a X-a ediţie (Ateneul Român, Sala Studio, 26 martie 2014), continuă prezentarea de opusuri din cultura muzicală românească de inspiraţie bizantină, cu apariţia a noi lucrări şi reluarea unora rămase necunoscute, din negura Evului Mediu românesc. Concertele formaţiilor noastre muzicale (ansamblul CONTEMPORAN şi TE DEUM LAUDAMUS) au devenit o manifestare tradiţională în peisajul muzical românesc, interesând şi universuri polivalente culturale din alte spaţii spirituale, precum Ellada - prin prezenţa dlui Ambasador Grigorios Vassiloconstandakis cu soţia, şi a altor personalităţi, şi din China, prin participarea unor reprezentanţi ai culturii, precum dl. Yan Jianwu Consilier Cultural, dl. Zhou Min First Secretary (Cultural Affairs) şi dl. Chen Jin Chief-Correspondent. Alături de interpreţi, a participat un public select, format din diferite personalităţi ale culturii româneşti - academicieni, compozitori, scriitori, preoţi, doctori, matematicieni, regizori, ş.a., melomani, iubitori de cântare bizantină. Festivalul a cuprins un repertoriu românesc bizantin şi de influenţă bizantină, de Paşte – de mare valoare, precum: Filothei monahul de la Cozia (Valahia, aprox.1400), Iovaşcu Vlahu (Muntele Athos, aprox.1680), Anonim (Muntele Athos, sec.XVII), Nectarie Vlahu (Muntele Athos, sec. XIX), Paul Constantinescu, Doru Popovici, Marcel Spinei, Violeta Dinescu, Gheorghe Danga, şi

M. Spinei, S. Spinei, G. Stoleriu, I. Ţimiraş, N. Maxim

armonizări de pr. Nicu Moldoveanu şi Dan Mihai Goia. Concertul a avut solişti de excepţie, cu valoare de unicat în desfăşurarea actului interpretativ, precum: soprana Georgeta Stoleriu – după cum prezenta compozitorul Marcel Spinei ... *cea mai bună soprană a României contemporane* ..., flautistul Nicolae Maxim – *marele solist al Filarmonicii "George Enescu"*, pianista Sanda Spinei – *specialistă şi în muzica de pian a lui Xenakis*, violista Iulia Ţimiraş – *o virtuoză deosebită a instrumentului ei*, violoncelistul Marcel Spinei – *epistimis-synthetis* cu violoncel său de 5 corzi model Bach-Spinei şi percuţionistul de la Cluj - Marian Micu, *un artist al instrumentelor de percuţie*, iar din partea coralei bizantine preotul Cristian Mirea şi diaconul Alexandru-Marius Gheorghiu, *nişte voci psaltice de excepţie*. Lucrările audiate, unele în premieră absolută, au pornit: 1.din Evul Mediu bizantin-românesc – cu muzică vocală la două voci, 2.la lucrări vocal-instrumentale din secolul XX, 3 iar prin ascensiunea bio-tehnologică a secolului XXI, la spaţii sonore inedite, inexprimabile, cu imagini în derulare, generate de sunete (filmul unei cărţi în distrugere bio-cinetică ce va duce la re-naşterea altor cărţi), clopote şi toacă autentice, alături de zeci de instrumente de percuţie ne-acordabile, şi sunete sintetizate pe C.D. – "creaţie din neant", într-o plimbare interioară prin spaţiul inter-galactic, cu reîntoarcere spre tradiţia creştin-ortodoxă de Paşte. Am ascultat / vizionat (în ordinea programului): Marcel Spinei - *Sonata* op.19 pentru flaut şi liedurile *Tre conzoni semplici*, op.9, pe versuri de Valerio Magrelli, Doru Popovici – *"Imn pentru Sfânta Fecioara Maria"* - pentru ansamblu vocal-instrumental, *Lytanie alpha* - de

M. Spinei, Z. Matei şi corala TE DEUM LAUDAMUS

Violeta Dinescu, pentru violoncel cu 5 corzi, CD şi imagine *Arheologia Memoriei* - concept si viziune de Vlad Basarab / o lucrare multimedia în care violoncelul solist ajunge, prin amplificare C.D., la o orchestră de 95 de violoncele ... p.a.a., parcurgând timpul spre *Europolis* - Trio op.9, pentru violă, violoncel şi pian p.a., *Reminiscence of time* op.33, Poem pentru percuţie - p.a.a. şi *Meditatio-Dialoguri*, op.4 nr.4, pentru ansamblu, cor şi C.D. de Marcel Spinei, în care corul de psalţi a psalmodiat din sală, cântând printre spectatori ... *o experienţă sonoră unică* ... Corala *Te Deum Laudamus*, condusă de pr. Zaharia Matei, invitata ansamblului *Contem-poran*, a interpretat cu multă dăruire, înalt profesionalism şi profundă aplecare spre tradiţia autentică bizantină, lucrări pentru două voci / voce şi iison, de: Nectarie Vlahu - Polieleul *Mărturisiţi-vă Domnului* ..., eh 1 (stihuri alese), Marcel Spinei – *Lumină lină*, în eh 1, Iovaşcu Vlahu - *Aghios o Theós*, eh 8 (pl.4) / în limba greacă, Filothei monahul de la Cozia - *Pripeală*, eh 1, Anonim - *Axion duminical*, eh 6 (pl.2) / în limba greacă, iar pe patru voci: Gheorghe Danga - *Fie, Doamne, mila Ta* şi *Lăudaţi pre Domnul* – Chinonic (ultima piesă), continuând cu armonizările lucrărilor *Cu trupul adormind* - luminânda Sfintelor Paşti – de pr. Nicu Moldoveanu şi *Prochimenul Mare* – de Dan Mihai Goia / unul din mentorii de excepţie ai Coralei, alături de cunoscuta cântare de Paul Constantinescu - *Rugăciunea inimii.* Universul conceptual al concertului, alăturat valorii compoziţiilor prezentate, a dăruit autenticitate şi emoţie dusă la transfigurare, publicului sensibil, de pe multe meleaguri ale lumii, sedus de atmosfera aşteptării Pascale a Învierii. Concertul s-a bucurat de sprijinul Asociaţiei Culturale *Marcel Spinei*, Asociaţiei Corală *Te Deum Laudamus,* Inspectoratului de Muzică al Armatei, şi Revista *Diplomat Club*. (I.S.)

Filarmonica Transilvania

Mirela MERCEAN-ŢÂRC

Concertul de Paşti din 19 aprilie 2014 a fost un cadou pe care Filarmonica Transilvania l-a facut publicului clujean în Joia Mare. Concertul a reunit solişti din elita interpretativă naţională şi internaţională sub bagheta maestrului dirijor David Crescenzi. Pianistul Daniel Goiţi, soprana Tatiana Lisnic, mezzosoprana Liliana Ciucă-Mattei, tenorul Ştefan Pop şi basul Sándor Árpád acompaniaţi de orchestra şi corul filarmonicii Transilvania au dat viaţă *Concertului nr. 1 pentru pian* de L. van Beethoven şi lucrării *Stabat Mater* de G. Rossini, unicul opus de factură religioasă al compozitorului.

Oricare apariţie personală a pianistului Daniel Goiţi pe podiumul de concert conferă garanţia unei interpretări mature, inteligente şi sensibile realizată de la prima până la ultima măsură. „Aventura muzicală" pe care solistul a propus-o publicului prin acest concert a fost în aceeaşi măsură pasionantă, generatoare de subtilităţi sonore, entuziasmantă, atât prin strălucirea şi brilianţa pasajelor de agilitate cât şi prin frazările inteligente, contrastele dinamice şi de caracter realizate prin metamorfoze ale sonorităţii pianistice rezultate dintr-un tuşeu şi o tehnică pianistică ireproşabile. Toate acestea sunt rezultate dintr-o aprofundare şi o reflectare personalizată a sensurilor muzicale manifestate în întregul concert. De pildă în partea a doua, cizelarea sonorităţii pianistice a emanat căldură, fineţe şi

Daniel Goiţi

rafinament, în egală măsură în „ ghirlandele solistice ale pianului cât şi în dialogurile cu orchestra în care am sesizat preluări atât de subtile încât puteai pentru o fracţiune de secundă confunda sunetul pianului cu cea a clarinetului. Partea a III-a, dansantă, cu o temă de rondo prezentând asimetrii ritmico-metrice, a fost interpretată într-un dialog spumos pian-orchestră, cu vitalitate şi strălucire, cu contraste tematice şi dinamice surprinzătoare, pline de prospeţime, în a căror eflorescenţe ritmico-melodice am întrevăzut (părere subiectivă) influenţe retorice rossiniene.

Oricât ai încerca să eviţi clişeele de limbaj, nu poţi ocoli superlativele atunci

Tatiana Lisnic

când încerci să vorbeşti despre interpretarea pianistului Daniel Goiţi şi a orchestrei Transilvania.

Concertul numărul 1 pentru pian a fost scris de Beethoven special pentru public, pasajele de virtuozitate atestând dorinţa autorului de a evidenţia calităţile interpretative proprii, personale, (precum şi ale pianiştilor ce se vor fi încumetând a-l aborda). Aceste atribute însă, nu ştirbesc acestui opus, prin nimic, frumuseţea şi profunzimea artistică, reliefate spectaculos de interpretarea lui Daniel Goiţi şi David Crescenzi şi răsplătită generos de publicul care a cerut pianistului un bis. Prin superba interpretare a *Preludiului* din *Suita întâia pentru pian* de G. Enescu, Daniel Goiţi a umplut seara cu o substanţă emoţională potrivită cu semnificaţiile ajunului sărbătorilor pascale aşteptate de toţi.

Desfăşurarea de „forţe artistice" în *Stabat Mater* de Rossini din partea a doua a concertului a confirmat reuşita unei seri tematice cu o mare forţă de semnificaţie şi expresie. Încă din introducerea instrumentală s-a întrevăzut calitatea excepţională a orchestrei prin reliefarea de către dirijorul David Crescenzi a unei retorici semnificative, realizate prin pauze expresive între segmentele muzicale, nuanţe atent realizate, polifonii inteligent conduse, toate conţinute în dramaturgia muzicală atât a primei părţi cât şi de-a lungul întregii lucrări. Cu adevărat impresionantă sonoritatea corului a fost completată, în succesiunea temporală a desfăşurării muzicii din prima secţiune *Stabat mater dolorosa,* de timbrul copleşitor al vocilor cvartetului de solişti, voci excepţionale a căror căldură a timbrului, a vibrato-ului, omogenitate sonoră şi amploare dramatică au avut un impact emoţional decisiv. O monumentală orgă umană înălţând un sfâşietor imn al suferinţei Mariei în faţa trupului răstignit al Fiului Său.

A urmat lirismul cald al vocii lui Ştefan Pop care a învăluit publicul în aria *Cujus animam gementem,* seducându-l prin supleţe şi strălucire. Contrastul dramatic realizat in partea mediană *O, quam tristis* ne-a revelat un artist cu o stăpânire desvârşită a expresiei dramatice, a tehnicii de coloratură, a unei *dolcezza di voce*, cu acute sclipitoare şi trăire la cote maxime de intensitate, atribuite ce au marcat de altfel întreaga interpretare a solistului.

Quis est homo... a pus în valoare vocile protagonistelor atât solistic cât şi în duet. După „ridicarea cortinei" din introducerea instrumentală soprana Tatiana Lisnic „a luminat" scena prin frumuseţea unui dramatism vocal în care substanţa emoţională revărsată a copleşit audienţa. Vocea sa, de o supleţe remarcabilă şi o frumuseţe robustă, cărnoasă, ne-a revelat irizaţii dramatice dar şi lirice briliante, în arabescurile sonore rossinieniene ce vizează expresivitatea dar mai ales virtuozitatea vocală. De o căldură aparte, interpretarea mezzo-sopranei Liliana Ciucă-Mattei a transfigurat strălucit expresia tragică a textului *Qui non posset contristari,* într-o interogaţie muzicală de înaltă vibraţie artistică, vibraţie ce s-a transmis mai ales în împletirea celor două minunate voci în duet. Perfect sudat ca sincronizare, până la consoanele finale, impresionant mai ales în coloraturi, duetul a revelat o complementaritate timbrală, ce poate fi realizată doar la un asemenea nivel de profesionalism şi experienţă artistică, dobândită pe scenele lumii.

Liliana Ciucă-Mattei

Sándor Arpád, solist al Operei Maghiare din Cluj Napoca a interpretat aria *Pro pecatis sue gentis,* cu aplombul şi energia pe care Rossini le-a creat în muzica sa, împletind cantabilitatea din partea mediană, cu caracterul quasi eroic al strofelor extreme ale ariei. În *Eja Mater* creat de Rossini *a cappella*, s-a remarcat partida başilor din corul filarmonicii Transilvania prin omogenitate timbrală chiar şi pe *mezzavoce* din finalul recitativului, dar şi frumuseţea celorlalte voci corale în nuanţele de piano, de pildă în dialogul bas – ansamblu.

Pus în valoare de o scriitură dramatică extrem de seducătoare prin frumuseţile melodice, cvartetul *Sancta Mater,* a impresionat prin patetismul expresiv al cuplului Tatiana Lisnic- Ştefan Pop, prin bogăţia retorică a dialogurilor dintre Liliana Ciucă-Mattei şi Sándor Arpád, prin frumuseţea senină a cvartetului final precum şi prin copleşitoarea codă de bravură *Virgo virginum preclara.*

Cavatina *Fac, ut portem Christi mortem,* a fost interpretată de către mezzosoprana Liliana Mattei-Ciucă, cu sensibilitate şi tragism, expresii rare datorate unei tehnici vocale măiestrite şi unei inteligenţe muzicale de excepţie în redarea expresiei dramatice. Interpretarea sa a reflectat cu fidelitate textul şi muzica ce exprimă implorarea creştinului de a primi suferinţa christică. Este o arie dificilă vocal, cu un ambitus foarte mare, cu salturi în registre extreme, cu un recitativ solistic final de o sensibilitate rară pe care solista l-a redat memorabil prin frumuseţea nobilă a timbrului său vocal.

Punctul culminant al serii a fost atins de aria sopranei *Inflammatus et accensus,* un terifiant tablou al creştinului aflat în faţa zilei judecăţii implorând iertarea şi ajutorul Mariei. Interpretarea Tatianei Lisnic a oferit publicului o variantă de mare forţă. Frazările şi gradaţiile tensionale susţinute de solistă şi ansamblu cu o energie explozivă, fructificată în acutele somptuoase, impresionante au contribuit la crearea unei imagini artistice copleşitoare. În contrast, partea mediană, *Fac me cruce custodiri, (Crucea Lui să mă păzească)* „s-a colorat" prin căldura şi expresivitatea solară a vocii interpretei. O pagină memorabilă pentru publicul de pe malurile Someşului.

În varianta propusă de Filarmonica Transilvania, cvartetul de solişti *Quando corpus morietur* a fost interpretat *a cappella* de către corul Filarmonicii Transilvania, (pregătit cu competenţă de maestrul Cornel Groza), ansamblu ce şi-a confirmat, încă o dată, valoarea printr-o prestaţie de mare anvergură a actului artistic. Fugato-ul final a reprezentat o descătuşare a energiilor creativ-interpretative ale corului şi orchestrei conduse de dirijorul David Crescenzi oferind astfel publicului o bucurie înălţătoare în preajma Învierii Domnului Nostru Isus Hristos.

P.S. La felicitări, Tatiana Lisnic mi-a mărturisit marea emoţie care a copleşit-o înainte de intrarea pe scenă. „Cel mai greu este să cânt acasă...!". Întrebarea a venit firesc.. „De ce?" Am completat prin a-i aduce asigurări asupra dragostei publicului pentru interpreţii de filiaţie locală, asupra dorului de ei şi recunoştinţei că vin să ne „în-cânte" cu arta lor. Răspunsul ei a fost prompt: „Pentru că vreau să dau totul !" Publicul a răsplătit cu ovaţii îndelungate această devoţiune pe care a simţit-o din partea soliştilor, corului, orchestrei, dirijorului.

Cu toţii am primit generosul dar spiritual al artiştilor în ajunul Paştilor, cu bucuria speranţei, sărbătorită în fiecare an, că, HRISTOS A ÎNVIAT !

Primăvara clasică europeană

Octavian URSULESCU

Când priveam filmările cu André Rieu şi orchestra sa, mărturisesc că pe de o parte speram să-l văd pe muzician şi în țara noastră (la Budapesta, de pildă, este invitat adesea), iar pe de alta îmi doream să avem şi noi concerte de o asemenea factură. Ei bine, visul mi s-a împlinit la Târgovişte, unde Primăria municipiului (tânărul primar Gabriel Boriga a

urmărit încântat spectacolul din rândul I, promițând să organizeze şi alte manifestări de aceeaşi ținută) şi Consiliul județean Dâmbovița, prin Centrul județean de cultură (Cristina Munteanu, după ce a pus la punct toate detaliile artistice, şi-a ocupat locul în orchestră, la harpă), au "instrumentat" un eveniment de clasă, cu adevărat de nivel european. "Primăvara clasică europeană" a beneficiat şi de o ambianță de vis, în spațiul generos oferit de Complexul național muzeal "Curtea domnească": pe cele câteva sute de scaune, spectatorii, obligatoriu în ținute de seară (invitațiile menționau expres: "Dress code – black tie", iar coordonatoarea proiectului din partea primăriei, Alina Dumbravă, a dat nota unei elegante distinse), au aplaudat sub cerul înstelat un program de mai bine de două ore (cum s-a terminat a început ploaia!), cu pagini celebre din literatura muzicală universală. Între spectatori, la loc de cinste, două nume importante ale spațiului cultural şi în special muzical dâmbovițean, interpreta Alina Mavrodin şi soțul ei, scriitorul Teodor Vasiliu, ambii foarte implicați în tot ceea ce înseamnă evenimente artistice în zonă.

Orchestra simfonică "Muntenia" l-a avut la pupitru pe tânărul dirijor Tiberiu Oprea, acesta având sub bagheta sa patru solişti valoroşi, toți absolvenți ai Academiei de muzică "Gh. Dima" din Cluj-Napoca. Dat fiind contextul, concertul a fost deschis cu Imnul oficial al Uniunii europene. După cum se ştie, în 1972 Consiliul Europei a adoptat "Oda bucuriei" ("An die Freude", poezie din 1785 a lui Schiller) ca propriu imn, din 1985 devenind, fără text, şi al Uniunii europene. În forma uzuală de azi, a 4-a mişcare a *Simfoniei a 9-a* de Beethoven (1823) se cântă în aranjamentul muzical aparținând lui Herbert von Karajan. Orchestra a mai interpretat uvertura operetei "Liliacul" de Johann Strauss-fiul, valsul "Valurile Dunării" de Iosif Ivanovici (câți mai ştiu că a fost imnul oficial al expoziției universale de la Paris din 1889, când s-a inaugurat Turnul Eiffel, sau că a fost cântat de Frank Sinatra, Tom Jones, Andy Williams, Bing Crosby, Glenn Miller sau... Corina Chiriac?), Suita a 2-a "Farandola" (Arleziana) de Bizet, "Valsul" de Şostakovici din coloana sonoră a filmului "Ultimul tren", "Cavaleria uşoară" de Suppé, Dans ungar nr. 5 de Brahms şi inevitabilul "Radetzky marsch" de Johann Strauss-tatăl. Aceeaşi inspirată alegere şi în cazul soliştilor invitați, care au apelat în general tot la lucrări de mare popularitate, lucru normal la un asemenea concert. Născută la Cernăuți, în Ucraina, mezzosoprana Liza Kadelnik s-a oprit la "Habanera" din "Carmen" de Bizet şi "Oci ciornâie", în timp ce tenorul Alexandru Mânzat a cântat "La tebernela del puerto" de Sorozabal Mariezcurrena şi "O sole mio" de Eduardo di Capua. Soprana Nicoleta Maier a optat pentru aria "Meine lippen, sie küssen so heiss" din "La Giuditta" de Lehar şi pentru "Ceardaşul" din "Silvia" de Kalman. Baritonul Martin Fülop, pe care abia îl admirasem în noua montare cu "Rigoletto" de la ONB, a impresionat cu aria lui Valentin din "Faust" de Gounod şi cu faimoasa arie a toreadorului din "Carmen" de Bizet. Extrem de gustate au fost duetele: Hanna şi Danillo din "Văduva veselă" de Lehar (Maier şi Fülop) şi "Con te partiro" de Santori (Kadelnik şi

Mânzat), toți cei patru solişti reunindu-se pe scenă pentru un "Brindisi" de zile mari: muzica lui Verdi din "Traviata" a trecut de pe scenă în grădină, unde toți cei peste 500 de spectatori au ridicat virtuale pahare de şampanie, fredonând în cor "Libiamo ne lieti calici"... A fost, indiscutabil, un pariu câştigat pentru organizatori şi o victorie a marii muzici, într-o frumoasă seară la Târgovişte: fosta capitală a Țării Româneşti are ambiția de a deveni şi una a muzicii!

Tg. Mureş – din nou în topul concursurilor studenţeşti

Florian LUNGU

În această primăvară s-a derulat cu succes, în organizarea **Casei de Cultură a Studenţilor Tg. Mureş**, a **Asociaţiei „Partitura”** şi a **Clubului Jazz&Blues**, sub egida **Ministerului Tineretului şi Sportului**, cea de a şasea ediţie consecutivă a **FESTIVALULUI INTERNAŢIONAL STUDENŢESC DE JAZZ TG. MUREŞ 2014**. De fapt, „greul” organizării a revenit **Clubului Jazz&Blues** care a fost totodată, ca şi anul trecut, gazdă primitoare a menţionatei manifestări. Înainte de a ne referi succint la palmaresul competiţiei, se cuvine să relevăm ţinuta impecabilă a punerii în pagină organizatorică, seriozitatea şi profesionalismul celor implicaţi în ducerea la bun sfârşit a complicatelor resorturi şi articulaţii proprii unui Festival-Concurs de o atare amploare, judiciozitatea conceperii dar şi a respectării Regulamentului de desfăşurare. Şi fiindcă **Jazz&Blues** nu este doar o incintă, fie aceasta atrăgătoare, foarte amplă (compusă din două mari încăperi), bine dotată tehnic, ci şi nedrămuita investiţie de energie, de pricepere, de angajare afectivă dovedită de un om cum nu întâlneşti în fiecare zi, conducătorul acestui club, **Demeter József** ajutat în organizare de asistenta lui, **Sántha Júlia**!

Szep Andras, Kisgyörgy Ilka

Cu excepţia primei seri rezervate exclusiv recitalurilor **Festivalului**, s-au derulat încă trei zile pline la Tg. Mureş, începând de la ora 12 a amiezii cu instructive workshop-uri, argumentate ingenios şi instructiv de **Sárosi Péter, Mike Godoroja & Florian Lungu, Sárik Péter**, continuând cu **Concursul** propriu-zis de la ora 17, cu prestaţiile grupurilor profesioniste derulate de la ora 21, iar de pe la miezul nopţii, de incitante reuniuni ***jam session***. Un auxiliu benefic iniţiat la această ediţie a constat în întâlnirile private (adică fără prezenţa publicului) de la ora 19 dintre juriu şi concurenţii din ziua respectivă, întâlniri prilejuind oportune schimburi de opinii şi utile sfaturi adresate tinerilor aspiranţi la caratele afirmării. O notă bună prezentatorului **Mihai Godoroja**, care a precedat cu scurte şi inspirate alocuţiuni bilingve (română / engleză) micro-recitalurile cu durată de până la 20 de minute ale concurenţilor, ca şi apariţiile scenice substanţiale ale formaţiilor consacrate.

Juriul, alcătuit din oameni cu recunoscută experienţă în domeniu, i-a inclus pe muzicienii **Romeo Cosma** din Iaşi, compozitor, pianist, profesor universitar, doctor în muzică, **Zoltan Boroş** din Bucureşti (preşedintele juriului), pianist, compozitor, realizator de televiziune, din Ungaria – pianistul compozitor şi profesor **Sárik Péter** şi percuţionistul, compozitorul, profesorul şi producătorul **Bágyi Balázs**, preşedinte al **Federaţiei Ungare de Jazz**, precum şi subsemnatul în calitate de critic de jazz şi realizator de emisiuni de radio şi televiziune, – aşadar numitul **juriu** a trebuit să facă faţă unei sarcini deloc facile în acţiunea de selecţie valorică a competitorilor. Misiune necesitând eforturi de obiectivitate şi dezideratul unei cît mai atente departajări a numeroaselor talente prezente în confruntare, cărora li s-au oferit doar ***trei premii*** efective (recompensându-i pe fericiţii câştigători cu beneficii materiale însumând 2.500 euro). La acestea s-au adăugat câteva ***premii speciale ale juriului***. Tuturor concurenţilor – studenţi şi elevi – li s-au atribuit ***diplome de participare***. Spre satisfacţia tuturor celor prezenţi, competenţa jurizării a fost confirmată prin aplauze de publicul spectator.

Iată-l consemnat în următoarele rânduri, palmaresul sărbătorii muzicale înnobilate cu genericul **„6th INTERNATIONAL STUDENT JAZZ FESTIVAL – TG. MUREŞ 2014”**. **Cea mai bună trupă: BALOGH TAMÁS QUARTET** (Kistarcsa, Ungaria); **Cea mai bună vocalistă: KISGYÖRGY ILKA** (Târgu-Secuiesc, România); **Cel mai bun solist instrumentist:** pianistul **FARKAS JÓZSEF** (din „Egri János Jr. Group”, Budapesta, Ungaria). Onorific au fost înmânate **Premiul special al juriului pentru solistul instrumentist ROBERT COZMA** - trombon (Iaşi, România); **Premiul special al juriului pentru solistul vocal ŞTEFAN ALEXANDRU CONSTANTIN** (Bucureşti, România); **Premiul special al juriului pentru solista vocală BOLYKI SÁRA** (Budapesta, Ungaria); **Premiul special al juriului pentru cel mai tânăr participant,** contrabasistul **JÓNÁS GÉZA** (15 ani, din „Egri János Jr. Group”, Ungaria); **Premiul special al juriului pentru cel mai original grup**, **NEMTI** (Budapesta, Ungaria); **Premiul special al juriului pentru cel mai bun acompaniament**, pianistului **GYÁRFÁS PÉTER** (Budapesta, Ungaria); şi **Premiul special al juriului pentru cea mai bună improvizaţie vocală**, lui **EGRI JÁNOS JR.** (din „Egri János, Jr. Group”, Budapesta, Ungaria). În final, premianţii au revenit pe scenă cu prilejul anunţării palmaresului, reconfirmând prin scurte momente muzicale talentul şi ţinuta care au legitimat sufragiile juriului şi aplauzele entuziaste ale melomanilor prezenţi.

Cât priveşte recitalurile **Festivalului** propriu-zis, merită să reliefăm notabile disponibilităţi de tehnică interpretativă şi de fantezie improvizatorică dovedite cu prisosinţă de **Trio-ul** admirabilului pianist **TÓTH LAJOS** din Austria (câştigătorul **Premiului pentru cea mai bună trupă** la Concursul de anul trecut) cu **MIHA KOREN** - contrabass şi **BALOGH BALÁZS** - baterie; de **Duo-ul ALEX MAN** - ghitară, **GABRIELA COSTA** - vocal din Bucureşti, duo specializat în măiestrite tălmăciri ale bossanovelor; de **Trio-ul** apreciatului pianist **SEBASTIAN SPANACHE** din Timişoara, cu **CSABA SÁNTA** - contrabass şi **RADU PIELOIU** - baterie (recitalul lor fiind însoţit de lansarea albumului discografic 2014 „A Pasha’s Abstinence”); de **tandemul** de excepţie reunindu-i pe pianistul constănţean **HARRY TAVITIAN** şi pe bateristul sătmărean **CSEREY CSABA**; iar în epilogul Festivalului, de către **grupul de blues „TOM WHITE & HIS FRIENDS”**, protagonistul cântând vocal şi la harmonica, însoţit de **MOTYOVSKI LÁSZLÓ** - ghitară, **SZILÁGYI MIHÁLY** - contrabass şi **REGGEL FERENC** - baterie.

O unică recomandare adresată organizatorilor: deşi publicul n-a lipsit, o mai intensă mediatizare a evenimentului ar fi sporit numărul spectatorilor.

În loc de concluzie, fie-ne permis să susţinem, convinşi că nu greşim, calitatea de veritabil ***regal al talentului, al creativităţii, al voinţei de autodepăşire*** la care ne-am bucurat să luăm parte în mai la Tg. Mureş...

Şlagărul românesc la Baia Mare

Octavian URSULESCU

După ce, ani buni, vedetele muzicii uşoare româneşti se plângeau că nu prea mai sunt invitate în oraşele Transilvaniei, iată că o adevărată renaştere a interesului pentru artiştii de vază ai genului şi pentru muzica uşoară de calitate are loc chiar în acest spaţiu. Cu ocazia “Zilelor municipiului Baia-Mare”, tânărul primar Cătălin Chereches a avut o iniţiativă extraordinară, programând o adevărată “Gală a muzicii uşoare româneşti” într-o splendidă zi de primăvară. Ambianţa a fost superbă, în piaţa din centrul vechi al oraşului, între clădiri istorice şi în faţa câtorva mii de spectatori care-şi ocupaseră locurile cu mult timp înainte de începerea concertului. Da, aţi citit bine, locurile, pentru că primarul a înţeles un lucru esenţial: la rock, dance sau hip-hop se poate sta în picioare, e chiar recomandat ca tinerii să aibă spaţiu pentru a se manifesta, dar un concert de 5 ore de muzică uşoară presupune o receptare relaxată, mai ales că în piaţă veniseră numeroşi iubitori ai genului trecuţi de prima tinereţe. Tocmai din acest motiv atmosfera a fost una de concert, cu un public elevat, cunoscător şi doritor să-şi revadă idolii după atâţia ani de “secetă”. Şi a mai contat foarte mult ceva: organizarea impecabilă, cu cort de protocol ca la Roland Garros, şi mai ales scena (de toate aspectele tehnice s-a ocupat Doru Ioan Dăncuş, el însuşi artist şi familiarizat cu toate cerinţele în domeniu), cu dotări de sunet şi lumini la cote internaţionale. În aceste condiţii, cele şapte vedete au evoluat la cel mai înalt nivel al lor, ca la Sanremo, fiecare cu un recital consistent, prelungit de bis-urile entuziaste. Nico a venit cu cele două dansatoare şi, sub ochii compozitorului Laurenţiu Matei, soţul său, a susţinut un recital frenetic, aniversând cei 11 ani de carieră la înalt nivel. Publicul,

Angela Similea

Mihai Constantinescu

Cătălin Crişan

majoritar feminin, i-a primit cu o căldură aparte pe cei doi trubaduri, mesageri ai cântecului de dragoste: Gabriel Dorobanțu, înafara "Gării mici" şi a altor şlagăre semnate Dumitru Lupu, a inclus, inspirat, şi câteva piese ritmate, în

Gabriel Dorobanțu

schimb Cătălin Crişan a pus accentul pe repertoriul liric, intimist, smulgând oftaturi din pieptul doamnelor, iar la final a interpretat, a capella, melodia lui Aurel Manolache care i-a adus premiul I la Mamaia în 1987, "Vorbeşte marea". La fel a procedat Oana Sârbu cu "Ani de liceu" de Florin Bogardo, amintind de cele trei decenii scurse de la lansarea filmului "Liceenii", în rest punând accentul pe compozițiile lui Virgil Popescu. Uriaşa popularitate a lui Mihai Constantinescu şi a şlagărelor sale a făcut ca la un moment dat scena să se umple de copii, antrenați de refrene fără vârstă, cum ar fi "Păpuşa", "Hai să cântăm, hai să dansăm", "O lume minunată", "Iubiți şi câinii vagabonzi", "Sus în deal". Angela Similea şi-a reconfirmat statutul de star autentic: spectatorii s-au ridicat în picioare la intrarea sa în scenă, iar ea i-a răsplătit cu o selecție impecabilă a marilor sale hit-uri semnate Marius Țeicu sau Marcel Dragomir, culminând cu "Să mori de dragoste rănită". Finalul, apoteotic, i-a aparținut dezlănțuitului Adrian Enache, dinamitat parcă de colaborarea cu farmaciile Catena (în proximul concert ni s-a promis şi duetul cu colega sa Nico, cerut de public): nu ştim ce rețete i s-au prescris acolo, dar evoluția sa este entuziasmantă, nu stă o clipă într-o oră de recital, aleargă, sare, stă în genunchi, antrenează spectatorii la "conga", îi face o reverență lui Elvis Presleysau dăruind admiratoarelor "Doar o singură noapte", melodia lui Andrei Kerestely cu care a cucerit Trofeul Mamaia.

Indiscutabil, după această gală Baia-Mare nu mai este doar capitala handbalului feminin românesc (de altfel campioanele au venit la concert), ci şi una a muzicii uşoare româneşti.

Adio, Romeo Vanica!

Florin-Silviu URSULESCU

Muzica l-a însoțit încă de la naştere: tatăl era Ion Vanica, compozitor şi renumit dirijor. A terminat liceul Sfântul Sava din Capitală, secția reală, în 1963 şi Conservatorul Ciprian Porumbescu secția teoretică, în 1969. A fost repartizat profesor, iar după stagiul militar intră la Opera Română din Bucureşti, apoi la Casa de discuri Electrecord, unde a fost redactor muzical între 1986 şi 1992, în acel răstimp contribuind la realizarea a peste o sută de discuri. După 1972 începe colaborarea în zona muzicii uşoare cu majoritatea soliştilor de gen, iar după 1994 s-a angajat redactor la Radio România, Departamentul Actualități.

Din 1966 devine membru al formației Mondial, ca instrumentist la claviaturi şi compozitor. A participat la sute de concerte, dar după 1969 s-a retras de pe scenă. În acei ani au apărut celebrele şlagăre al formației Mondial, compuse de Romeo pe versurile marilor noştri poeți – "Primăvara" , "Romanță fără ecou", "De va veni la tine vântul", "Pe harta Europei", "Romanța inimii", "De ce-ai plecat" - refrene fredonate şi de generațiile de astăzi. Intr-un sondaj la scară națională efectuat de TVR şi Societatea Română de Radiodifuziune, cântecul său "Romanță fără ecou" ("Iubire, bibelou de porțelan") în interpretarea formației Mondial, a fost ales printre primele 10 melodii româneşti de dragoste ale secolului XX .

Un cancer la plămâni descoperit târziu l-a răpus rapid, pe 23 aprilie 2014. A fost înmormântat la cimitirul Mărcuța, la biserică fiind prezenți foşti membri ai grupului Mondial, precum şi familia – mama, soția, fiica sa Isabela Suzana, fiul său

Romeo Jr. şi fratele Mihai - cunoscut compozitor.

Dumnezeu să-l odihnească!

Nume noi

Gabi MATEI

MIHAI CHIȚU, câştigătorul celei de-a treia ediții a emisiunii concurs Vocea României, a lansat piesa **"Mai mult ca ieri"**, primul single din carieră, produsă şi compusă de băieții de la Deepcentral, George Călin şi Doru Todoruț, iar textul piesei a fost scris de Doddy.

ALINA EREMIA a filmat un videoclip, pentru single-ul "**Cum se face**", compus de Mihai Boldea, pe versurile lui Claudiu Polk. Filmările, în regia lui **iRonic**, au avut loc la Palatul Ghica de la Căciulați. Fanii artistei pot vedea în clip şi o coregrafie spectaculoasă realizată de ***Bogdan Boanță***.

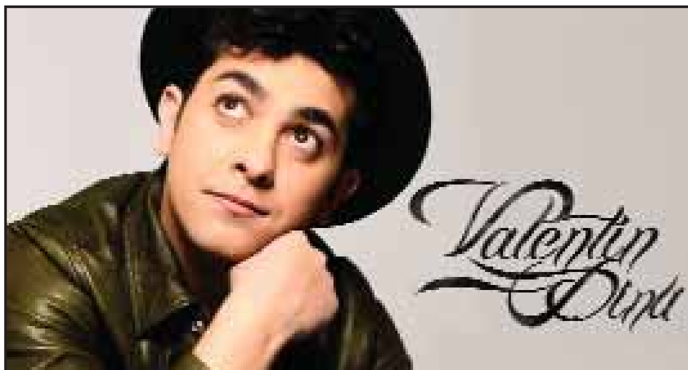
Alina Eremia

După single-ul său de debut, "**Paradise**", lansat anul trecut, tânăra artistă **FRANCESCA** revine cu o nouă piesă, "**Just wanna**", compusă de **David Deejay**, care, beneficiază şi de un videoclip, în regia lui **Florin Botea**.

MUNEER, semifinalistul Loredanei din sezonul 3 al emisiunii concurs Vocea României, a lansat piesa **"Chura Liya",** primul single din carieră. **"Chura Liya"** este produsă şi compusă de Boier Bibescu, Muneer, Doddy, Stela Anita, Andrei Petcu, iar versurile au fost scrise de Roxana Paulica.

ANCA FLORESCU - single, "Hearts Collide". Piesa este o realizare Mosquito Production, muzica Gabriel Baruță şi versurile NAVI. Primul proiect muzical pentru Anca Florescu a fost trupa Laguna, alături de Nicoleta Luciu, însă ulterior s-a orientat asupra studiilor din teatru. După experiența Laguna, Anca Florescu a lansat solo "Mi-ai frânt inima", şi a fost implicată în proiecte cinematografice.

VALENTIN DINU, finalistul primei ediții "Românii au talent", şi **Anya** au lansat un nou single, "**Într-o zi**", compus la PATRUPA Music de Cornel Ilie şi Gabriel Maga. Solistul trupei **Vunk** a scris şi textul noului single.

LORA le-a făcut cadou fanilor o piesă nouă, "**Flying solo**", cântată împreună cu **Omar Arnaout**, câştigătorul primului sezon al show-ului „Next Star". Noul single a fost compus de **Theea** cu ritmuri orientale şi imprimat în studioul de producție muzicală **Musicology. Omar** cântă a doua strofă a piesei, dar şi al doilea refren, împreună cu **Lora**.

DIMA TROFIM din **LaLa Band** a lansat cel de-al doilea single din cariera sa solo, "**Stai cu mine**". Muzica şi textul noii piese sunt semnate de **Ciprian Blaga.** Tânărul moldovean a jucat şi în serialul "**Pariu cu viața**", în telenova "**O nouă viață**", el fiind şi finalistul ultimului sezon "**Dansez pentru tine"**, unde a încheiat concursul pe locul 3.

ANDREEA D lansează cel de-al treilea single din cariera solo "It's Your Birthday ", după hituri ca "So Real" sau "Magic Love". Piesa este produsă şi compusă de băieții de la Deepside Deejays împreună cu Tudor Ionescu (Fly Project).

MINOLA, fosta componentă a trupei Pops, va cânta de acum încolo împreună cu o trupă formată din patru tineri instrumentişti. Ea a revenit cu "**Fly, fly, fly**", după o absență de aproape şapte ani. Noua piesă este compusă de **Minola**, împreună cu echipa **Tommo Production şi** beneficiază de un video art realizat de echipa: Codrin Roibu - Artwork & Concept art, Iankoo Moraru – foto - video şi Ironic - producție video.

Minola

NICOLE CHERRY. Adolescenta de 15 ani este elevă în clasa a IX-a la **Colegiul Național de Arte “Dinu Lipatti”**: iar piesa ei de debut, “**Memories**”, a devenit rapid hit. Ea a câştigat numeroase premii muzicale în doar câteva luni.

Nicole Cherry

XONIA. “***YOU & I***” *este o altă etapă a cariere mele. Linia melodică şi versurile sunt compuse de mine, alături de băieții de la* ***Deepcentral****, iar F. Charm, împreună cu George şi Doru, s-au ocupat de producția piesei!” spune* artista.

NAGUALE s-a întors dintr-o călătorie în India şi Dubai, unde a filmat două videoclipuri, colaborări inedite cu **Dina Gabri** şi **Sukhbir**, unul dintre cei mai importanți artişti indieni, regizate de **Alex Ceauşu**, *Am filmat atât în Mumbai cât şi în Coorg, o zonă ce păstrează tradițiile Indiei*”, povesteşte **Naguale.**

AYLIN. După un album pop-jazz şi mai multe single-uri lansate, revine cu o piesă produsă de Fonogram Studios şi Hahaha Production, “**Half of me**”. Muzica şi versurile sunt scrise de Lee Anna James şi Elena Moroşanu, iar aranjamentul este semnat de Alexandru Cotoi şi Mihai Andrei. Pentru noua piesă, **Aylin** şi formația ei, **The Lucky Charms**, au filmat şi un videoclip fresh. In urmă cu un an, **Aylin** s-a întors la prima ei dragoste, muzica. Fiind una dintre actrițele care îşi face o carieră şi în muzică, ea se împarte între spectacolele de teatru şi repetițiile sau concertele cu **The Lucky Charms**.

REEA a lansat o nouă piesă, “**O să-ți pară rău**”, cântata împreună cu **Muneer**, semi-finalistul de la “Vocea României”. Noul single este produs de **Mihai Ristea** şi **Alex Cotoi**. Tânăra artistă din Oneşti a cochetat cu muzica încă din copilărie, dar a urmat o facultate şi un master în domeniul economic. Muzica a rămas însă marea ei pasiune. Anul 2013 i-a adus premiul pentru “**Best International Debut**“ la **Tunisia Music Awards.**

EMMAH TORIS a lansat primul videoclip din carieră, “Ne întâmplam”, filmat în mai multe locații din Europa, Asia şi America de Sud. Single-ul armonizează stiluri diferite, de la influențe de jazz, sunete electronice, blues, cadențe indie rock şi este compus de Emmah, în colaborare cu UNU’ de la ROA. Clipul a fost regizat de către Bogdan Popoiag, membru ROA . Emmah Toris s-a născut în România şi are “rădăcini” germane şi greceşti. De proveniență germanică, Emmah înseamnă “întreg”, “universal”, “complet”, iar Toris este o prescurtare a numelui de familie al artistei, dar şi o trimitere la originea japoneză a termenului “Tori”,care înseamnă “pasăre”.

LIDIA BUBLE – un prim single, “Noi simțim la fel”, un featuring cu Adrian Sână, compozitorul piesei. Realizat în studioul Premium Artist, single-ul este prima înregistrare într-un studio profesionist pentru artista originară din Deva. Videoclipul este regizat de către Anthony Icuagu. Înainte de a-şi începe cariera muzicală, artista a făcut gimnastică de performanță la Deva şi a urmat cursurile Facultății de Sport. dar a moştenit talentul din familie, iar alături de cei 10 frați ai săi a cântat în corul bisericii.

ROXANA NEMEŞ. Regizat de Anthony Icuagu, videoclipul “Boom Bang” o prezintă pe Roxana într-un rol autoritar, o adevărată zeiță războinică. Piesa este produsă de 2Finger Project din Germania, iar versurile şi linia melodică sunt compuse de către Admiral C4C, artistul de origine nigeriană ce a câştigat 2 premii la ADMA Awards 2013 în Amsterdam - Best Reggae Artist of the Year si Best Reggae / DanceHall Song of the Year.

Roxana Nemeş

EL PROYECTO revine cu un single cu versuri în limba română, “Ce să fac”, după ce au lansat piesa “Un milion”, feat-ul cu Dana Nalbaru. Single-ul este compus de cei trei băieți, Diego, Andy şi Blake, în studioul lui John Puzzle şi vine însoțit de un lyric video regizat de Florin Danilov, de la Maya Visuals.

Formația **ONE** - **Criss** şi **Vlad** - a filmat un videoclip, pentru single-ul “**Un nou început**”, compus de **Ionuț Radu.** Filmările pentru noul clip au durat trei zile şi au avut loc atât la mare, cât şi la studiourile **MediaPro** din Buftea, în regia lui **Alex Fotea**.

Vedete la Chişinău

Andreea POPOV

Yan Raiburg, Silvia Chifiriuc

Nu mai e un secret pentru nimeni, din lumea muzicii uşoare, că la Chişinău şi în general în Republica Moldova "şcoala rusă" a lăsat urme, în sensul bun al cuvântului: învăţământul muzical în domeniu, inclusiv la Conservator, este unul foarte serios, iar respectul publicului faţă de artişti se manifestă la alte cote decât la noi. Compozitorii, textierii şi interpreţii sunt sărbătoriţi de fiecare dată prin spectacole de anvergură, cum a fost de curând cazul cantautorului Yan Raiburg, la împlinirea a 35 de ani de creaţie. Concertul intitulat "Norocul meu", găzduit de Palatul Naţional, organizat de Busuioc TV, a fost un adevărat maraton (normal, Raiburg are la activ peste 400 de compoziţii!), durând 4 ore şi jumătate. Au existat şi momente coregrafice, cu baletele "Just friends" şi "Class", iar acompaniamentul a fost asigurat de valoroasa X-Bend. Între cei care au cântat piesele lui Raiburg în spectacol s-au numărat Ion Suruceanu, Olga Ciolacu, Vitalie Dani, Veaceslav Busuioc, duetul "Retro" şi... Yan Raiburg, invitaţi de onoare din România fiind Fuego şi Silvia Chifiriuc, aceasta din urmă la debut pe o scenă din Basarabia. N-au lipsit, fireşte, titlurile celebre ale compozitorului... american (are cetăţenie, a locuit mult timp la New York), cum ar fi "Femeia pe care o iubesc" (Sărut femeie mâna ta), "Ce seară minunată", "Cântaţi cu mine", "Clar de lună", "Elena", "Să ridicăm paharul", "Roata vieţii", "Asta-i viaţa noastră". Dacă multe din ele sunt binecunoscute publicului din România datorită interpretărilor superlative ale lui Fuego, care le-a şi cântat cu această ocazie, Silvia Chifiriuc a selecţionat cele mai frumoase titluri de pe albumul produs de Ovo Music, "E voia ta", scris în întregime pentru ea de Raiburg. Interesant este faptul că, aşa cum sublinia Paul Surugiu, carierele lor au urmat în linii mari drumuri asemănătoare: ambii au debutat la festivalul de la Mamaia, au terminat facultăţi de Teatru şi au participat cu succes la emisiunile din anii '90 ale TVR, "3 din 10 pentru un show". De altfel, Fuego are în plan un cântec în duet cu Silvia Chifiriuc.

Yan Raiburg s-a făcut iniţial cunoscut prin intermediul pieselor pe care i le-a încredinţat lui Ion Suruceanu, artist al poporului din Republica Moldova, cu care de altfel se aseamănă foarte mult ca timbru baritonal. La un moment dat, 70% din repertoriul de concert al lui Suruceanu, acest "Celentano al Basarabiei", cum era numit marele prieten al lui Dan Spătaru, era semnat de Raiburg! Apoi, devenit tot mai popular, a fost asaltat şi de interpreţii mai tineri, aşa explicându-se durata concertului, în care fiecare a ţinut să fie prezent. Tot mai cunoscut şi în România, în primul rând datorită lui Fuego şi Silviei Chifiriuc, Yan Raiburg este invitat anul acesta să susţină un recital extraordinar pe scena Festivalului internaţional de muzică uşoară "George Grigoriu" de la Brăila, cea mai importantă manifestare a genului din ţara noastră.

Succes la Sankt Petersburg

Artiştii Operei Comice pentru Copii din Bucureşti, în frunte cu directorul-fondator Smaranda Oţeanu - Bunea, au fost invitaţi în Rusia, la Sankt Petersburg, la cea de-a II-a ediţie a SUPER DANCE from Folk to Modern Festival 2014. Acest festival – concurs este membru al EAFF, European

Association of Folklore Festival. Alături de România (programul artiştilor români s-a numit ”ROMANIA, Land of my Heart”) au fost prezenţi peste 1000 de dansatori din ţări de pe două continente - Europa şi Asia. Toate ansamblurile de dansatori au evoluat la 7 categorii distincte pentru stilurile de dans şi 5 categorii de vârstă pe scena sălii ”*Sankt Petersburg*”, la Centrul Cultural ”*Kaskad*” din frumosul oraş Peterhof, numit odinioară Petrodvorets şi la Centrul Cultural *”Kalininsky”*, dar şi în superba ”*Sankt Petersburg”*, care a găzduit Spectacolul de Gală. *”Sankt Petersburg este supranumit pe merit Capitala mondială a coregrafiei, pentru că aici strălucesc marile companii de balet ale teatrelor Mariinsky sau Michailovsky şi ale unor mari coregrafi precum Boris Eifman şi Leonid Yakobson”* – a spus Vasily Kichedzhy, Vice-Guvernatorul oraşului. *”Aici se află zeci de instituţii de învăţământ unde se studiază dansul sub toate formele sale! Sunt bucuros şi mândru că SUPER DANCE este găzduit de oraşul nostru”.* Preşedintele SUPER DANCE Festival este Valery Pavlovich Solomin, Rector al Universităţii Ruse de Stat ”A.I.Herzen” şi membru al Academiei Internaţionale de Ştiinţe (International Academy of Sciences, IAS). Prof. Dr. Irina Avramkova, directorul artistic al festivalului, este distinsă cu titlurile de Ambasador al Culturii şi al Educaţiei în Federaţia Rusă, iar Directorul festivalului este Elena Bizina, membru al EAFF şi al European Choral Association ”*Europa Cantat*”.

Ca o încununare a evoluţiilor lor artistice şi a succesului de care s-au bucurat, artiştii Operei Comice pentru Copii au fost răsplătiţi cu Medalia de Aur a SUPER DANCE Festival, calificându-se alături de alte 10 trupe în marea finală. În ultima seară, la Gala desfăşurată pe scena superbei săli ”*Sankt Petersburg*”, românii au mai cucerit 2 premii I la două categorii distincte: dans modern şi dans popular! Astfel, numărul de trofee şi premii internaţionale cucerite de tinerii artişti ai Operei Comice pentru Copii din Bucureşti în ultimii zece ani se ridică acum la 23! La succesul extraordinar al spectacolului de muzică şi dansuri româneşti şi-au dat concursul Alexandra Corneanu, Theodora Munteanu, Andreea Soare, Claudia Iagăr, Alis Gheorghe, Sabina Chirilă, Andy Ardeleanu, Mihai Pricope, Daniel Manea, Ionuţ Birjoveanu, Octavian Iuga, Andrei Dogaru şi soliştii Roberta Enişor şi Bogdan Şerban.

”A fost cea mai reuşită prezenţă românească la un astfel de festival. Tinerii noştri au arătat aici, la Sankt Petersburg, Capitală a culturii mondiale, o Capitală a dansului şi a baletului mondial, măiestria jocului tradiţional românesc, pe cea a moldovenilor de la Bătuta Moldovenească, *dar şi spiritul nostru autentic prin dans şi costume”* – a spus Gheorghe Nicolae Pahonea, Consul General al României la Sankt Petersburg, care a susţinut şi un emoţionant discurs înaintea începerii show-ului artiştilor români. *”Ei au adus aici un strop de Românie şi mi-au umplut ochii de lacrimi. M-au emoţionat şi nu pot decât să fiu mândru că Opera Comică din Bucureşti a produs asemenea talente şi că este condusă de un recunoscut profesionist, în persoana doamnei Smaranda Oţeanu - Bunea. Am fost mândru să-i văd pe adevăraţii Ambasadori ai culturii*

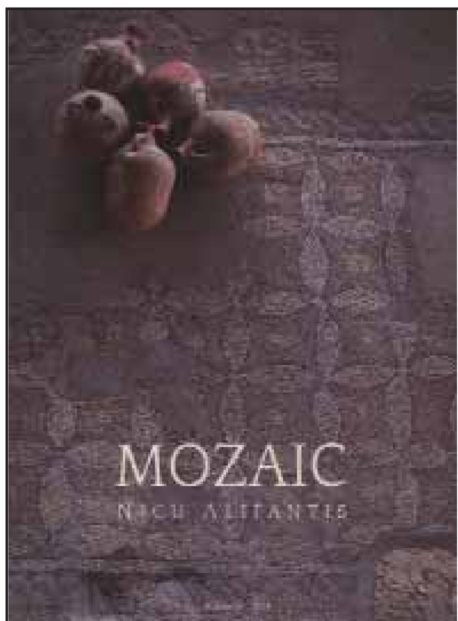
*româneşti şi aici, pe melegurile Rusiei şi mai ales în Sankt Petersburg, un oraş al dansului şi al culturii mondiale. Poate că emoţiile mele depăşesc acum emoţiile dansatorilor Operei Comice, dar văd în măiestria lor pe cea a unui întreg popor care ştie să îşi prezinte valorile oriunde în lume, atunci când este invitat să o facă şi care ştie să poarte cu mândrie tricolorul, fie pe brâu, fie în inimă***”.**

Text şi foto: Oana GEORGESCU

Recenzii

Nicu Alifantis – *Mozaic*

Volumul însoţeşte CD-ul omonim, lansat cu prilejul împlinirii a 40 de ani de activitate a apreciatului trubadur. Ca şi discul, beneficiază de un tratament editorial de prim rang – condiţii grafice fără cusur, fotografii profesioniste, hârtie de calitate (grafica - Alexandru Andrieş, fotografii – Răzvan Voiculescu). Volumul cuprinde o amplă prefaţă - Desenul mozaicului - şi o încheiere -

semnate de Alifantis, precum şi Povestea cântecelor - jurnalul lucrărilor (muzicieni, instrumente, studiouri) necesare pentru finalizarea complexului album discografic. Nu lipsesc textele cântecelor - semnate, ca de obicei în cazul său, de nume cunoscute ale liricii noastre, şi surpriză, internaţionale - portugheze şi greceşti. Fiecare text este completat de un final poetic al cantautorului - extrase din bogatul său bagaj de scrieri (să nu uităm că el chiar a scos un volum cu creaţii lirice),

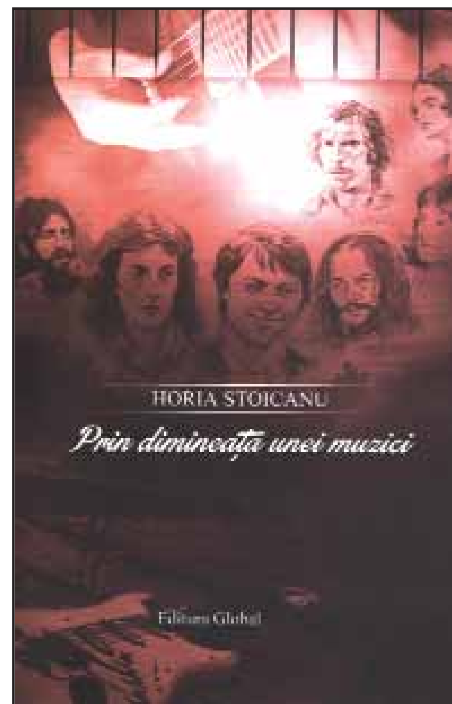
Cum arătam, volumul beneficiază de un bogat portofoliu de fotografii de dimensiuni apreciabile, în care se regăsesc toţi cei care au contribuit la completarea proiectului - un frumos gest de respect şi preţuire.

Horia Stoicanu - Prin dimineaţa unei muzici

Un titlu foarte inspirat, sugerând intenţia autorului - scriitor şi vechi cantautor – de a creiona anii de început ai folkului bucureştean. De ce scrie despre începuturi? - fiindcă a avut norocul să fie la timpul potrivit în locul potrivit. Adolescenţa în anii '70.... Locul: Progresul, Cotroceni, Academia Militară, parcul. Aici se întâlnea cu Ciocu Vintilă, Silviu Olaru, Peşelu, Paţurcă, Ionel Ghircoiaşu - de la Meteor.

Are cronologii, fişe separate, este dicţionar sau lexicon ? Nu. Atunci ce este ? Am putea spune că este de fapt un roman – oarecum memorialistic, mai precis autobiografic. Ce conţine? Scrie chiar el in prefaţă – amintiri de familie, note publicate, articole despre cultura vremii.

Se simte imediat că este un vechi om de condei, cu fraze meşteşugite şi cuvinte rare, suculente - ignobil, neuronal, eutarhie, homerizi, schizoid, iscariotă. Cei care-l cunosc din zona folkului ştiu că a fost tot timpul ironic, bătăios din cuvinte, greu de combătut. Şi aici propune

destrămarea unor legende - Cornel Chiriac, fuga Phoenix din ţară, valorii lui Hemingway. Excelentă demolarea cenaclului Flacăra.

Un volum de dimensiuni medii - 152 de pagini, cu frumoase portrete desenate ale vechilor noştri menestreli, cu 25 de capitole, din care biografia ocupă majoritatea. O carte numai despre folk ? Nu chiar, deşi este evident şi un teoretician al stilului folk, propunând termeni noi, cum ar fi Metafolk, Meloverb.

Impresionantă rămâne zugrăvirea adolescenţei în acei ani - cu discuri, „maguri", „ceaiuri", Radio Luxemburg..... încă aşteptăm romanul acelei tinereţi. Scrie despre folk şi nu numai ...va urma, se pare, volumul doi.

Florin-Silviu URSULESCU

Paiul din ochiul altuia

În urma dispariţiei, practic, de pe postul public de radio a muzicii uşoare româneşti tradiţionale, o delegaţie a UCMR a fost în audienţă la preşedintele-director general al Societăţii Române de Radiodifuziune, Ovidiu Miculescu. Delegaţia a fost alcătuită din Horia Moculescu, George Natsis, Ionel Tudor, Mircea Drăgan, Viorel Gavrilă şi Andreea Andrei, personalităţi autentice care au încercat, cu argumente solide, să justifice OBLIGATIVITATEA (pentru că să nu uităm că postul public nu este unul comercial, fiind plătit din banii cetăţenilor, trebuind să aibă un rol educativ şi formator de gust) difuzării marii creaţii de muzică uşoară românească. Nimeni nu are pretenţia să se transmită melodii slabe, tocmai din acest motiv toţi redactorii de specialitate de acolo sunt absolvenţi de Conservator, capabili să aleagă cele mai valoroase creaţii de ieri şi de azi. Tocmai de aceea este surprinzător că la un post public există un... play-list (listă obligatorie de titluri!), care, n-o să vă vină să credeţi, este alcătuit nu de unul din redactorii de specialitate, ci de un... DJ! Sperăm totuşi că intervenţia delegaţiei va avea ecoul scontat, deşi dacă judecăm prin prisma desfiinţării emisiunii "Top românesc" a lui Titus Andrei, veche şi cu audienţă, speranţele sunt mici, mai ales că nu am observat nici o îmbunătăţire repertorială în ultimele luni. Dar speranţa moare ultima, cum se spune, căci ar fi trist ca Radio România să fie transformat într-un post comercial, ca zecile de pe piaţă...

Dr. Bârnă

3 în 1: frumusețe și talent

Violeta NICȘĂ

Titlul poate intriga, așa încât se cere explicat. **EMILIA DOROBANȚU** este studentă în anul II la Universitatea Națională de muzică, Facultatea de Interpretare, clasa prof. Ionel Voineag, stăpânind bine repertoriul clasic. Dar ea cântă la fel de bine muzică ușoară și muzică populară, fiind, la 21 de ani, una din vocile de excepție ale momentului, cu șanse uriașe, date

fiind și datele fizice (la un festival din Serbia, dar și la Corabia, a primit titlul de "Miss"!), de a deveni o vedetă de talie internațională. Întrebarea este dacă se va canaliza pe unul din genuri sau va continua să strălucească în toate trei, deși nu este obligatoriu să opteze: Marcel Pavel a urmat același traseu și a rămas fidel muzicii ușoare, incluzând în recitalurile sale și arii din opere. Emilia Dorobanțu s-a născut în 1993 în com. Curtișoara din jud. Olt (este Cetățean de onoare al comunei!), fiind, evident, mândria ansamblului local "Flori de măr". A absolvit Școala de arte din Slatina și este actualmente nelipsită de pe afișul marilor spectacole și din emisiunilor posturilor TV; mai mult, este moderatoarea plină de farmec a emisiunii "Ceasuri de folclor" de la TV Favorit, unde în ultima vreme au fost invitați și reprezentanți ai muzicii ușoare, cum ar fi Stela Enache sau Alexandru Jula. Ca să încheiem cu capitolul muzică populară, trebuie subliniat că Emilia Dorobanțu a cucerit, în ciuda vârstei, cele mai importante distincții ale genului, în frunte cu cele de la Mamaia, Târgu-Jiu ("Maria Lătărețu") și Craiova ("Maria Tănase").

Interesant este faptul că tânăra interpretă a reușit să îmbine permanent cele două genuri în care excelează. Pe tărâmul muzicii ușoare a obținut cel dintâi premiu I încă de la 13 ani, la Slatina ("Stelele muzicii"), urmat de alte distincții la concursuri desfășurate la Corabia, Slatina, Râmnicu-Vâlcea. Din vastul ei repertoriu fac parte melodii cum ar fi "De-ar fi să vii" (Alexandru Wilmanyi), "Mulțumesc, iubită mamă!" (Marian Nistor), "Ploaie în luna lui Marte" (Nicu Alifantis), precum și alte piese de succes lansate de Laura Stoica, Andra, Whitney Houston, Rednex, Lara Fabian, Beyonce, Sarah Brightman, Céline Dion. Mai mult, are și o piesă proprie, "Ieri, mâine", compusă pentru ea de Grigore Gherman. Un capitol aparte îl reprezintă participarea ei la concursul "Vocea României" de la ProTV, unde a avut ocazia să fie acompaniată de orchestra condusă de George Natsis. Acolo, în prima etapă a dat viață unei melodii lansate de Pink, "No, I don't believe you", "întorcând" scaunele Loredanei Groza și al lui Horia Brenciu. A ales să intre în echipa celei dintâi. În a doua etapă, cea a duelurilor, l-a învins pe Mihai Băjinariu cântând "Nobody wants to be lonely" (Christina Aguilera și Ricky Martin). A venit a treia etapă, prima gală "live", când publicul a votat-o entuziast după interpretarea cântecului "Lie, ciocârlie". Drumul ei s-a oprit abia în etapa a 4-a (a doua gală live), când a dat viață piesei alese de Loredana Groza, "Jolene" (Dolly Parton). Așa cum recunoaște solista, pentru ea a fost o experiență cu adevărat remarcabilă.

La UNMB, așa cum spuneam, studiază canto clasic la clasa prof. Ionel Voineag, repertoriul ei fiind de asemenea vast: "Mult mă-ntreabă inima", "Vai, bădiță, dragi ne-avem" (Tiberiu Brediceanu), "Piangero la sote mia" (Händel), "Se tu m'ami se sospiri" (Pergolessi), "Caro mio ben" (Giordani),

"S'altro che lagrime", "In uomini, in soldati", "Ridente la calma" (Mozart), "O mio babbino caro", "Quando men vo" (Puccini). Rămîne de văzut cum va evolua cariera ulterioară, începută atât de strălucit, a frumoasei Emilia Dorobanțu, posesoare a unei voci de aur...

Premiile Muzicale Radio România

Gabi MATEI

Au fost decernate, pentru a XII-a oară, Premiile Muzicale Radio România, în cadrul unui spectacol la Sala Radio.

Au fost acordate 17 trofee pe genuri şi categorii, pentru cele mai bune performanţe înregistrate anul trecut, în muzica pop, folk, pop-dance şi pop-rock, plus un premiu special. 39 de artişti ai showbiz-ului românesc şi 28 de hituri ale anului 2013 au figurat pe lista nominalizărilor, alcătuită pe categorii. Trofeele au purtat semnătura artistului plastic Ioan Tămâian. Premiile au fost înmânate de numeroşi invitaţi - interpreţi, compozitori, personalităţi ale vieţii muzicale, dar s-a renunţat la prezenţa redactorilor care au votat palmaresul, „vocile" Radioului.

Jolt Kerestely

Premiul special pentru întreaga carieră la această ediţie a fost înmânat compozitorului Jolt Kerestely, care a fost aplaudat la scenă deschisă. Marcel Pavel, invitat personal al compozitorului, a oferit spectatorilor un cadou emoţionant, interpretarea piesei "Copacul", bijuterie componistică aparţinând maestrului. Seara s-a încheiat cu recitalul antrenant susţinut de Loredana, acompaniată de orchestra sa, Agurida.

Spectacolul de gală, prezentat de Alexandra Ungureanu şi Cornel Ilie, a fost transmis în direct de Radio România Actualităţi şi de Radio România Internaţional, iar înregistrarea a fost difuzată ulterior pe TVR 1 – coproducător al evenimentului.

Câştigători: Cel mai bun debut: Nicole Cherry; Radio România Junior: Vanessa Marzavan; Cel mai bun cântec pop: Ecou – Elena Gheorghe feat. Glance; Cel mai bun cântec pop-dance: Aroma – DJ Sava feat. Raluka; Cel mai bun cântec folk: Sentimente – Vasile Şeicaru; Cel mai bun cântec pop-rock: Roua dimineţii – Holograf; Cel mai bun mesaj: Acasă – Smiley; Cel mai bun album pop: Inevitabil va fi bine – Andra / MediaPro Music; Cel mai bun album folk şi cel mai bun concept discografic: Mozaic – Nicu Alifantis; Cel mai bun compozitor: Laurenţiu Duţă; Cel mai bun artist pop-rock: Holograf; Omul cu chitara: Nicu Alifantis; Cea mai bună interpretă pop: Andra; Cel mai bun interpret pop: Smiley; Cel mai bun duet: Nu ştiu cine eşti – Loredana & Cornel Ilie; Cântecul anului: Perfect fără tine – Vama; Artistul anului 2013: Loredana; Premiul special pentru întreaga carieră – compozitorul Jolt Kerestely.

Loredana şi Cornel Ilie

Se observă că apar şi aici aceleaşi nume ca pe listele tuturor premierilor din ultimii ani, găzduite de diverse oraşe (Media Awards, Mamaia Awards, Romanian Hits etc.), din cauză că varietatea sonoră a Radio România – necesară şi specifică unui post public - a fost înlocuită de monotonia unui playlist specific posturilor private. Astfel se explică, probabil, lipsa din palmares a unor categorii şi trofee axate pe muzica uşoară tradiţională, avere culturală inestimabilă a programelor Radio, ignorată cu consecvenţă, din motive comerciale care nu au nimic de-a face cu misiunea şi obiectivele unui post public.

„Ceva se întâmplă cu noi"

Oana GEORGESCU

Alexandra Uşurelu şi Mircea Vintilă au lansat piesa şi videoclipul oficial "*Ceva se întâmplă cu noi*" în cadrul seriei de concerte Jazz Syndicate Live Sessions de la Palatul Ghika. Lansarea a avut loc într-un decor idilic - o grădină cu flori de liliac aranjate chiar de Alexandra. Au acompaniat-o la pian compozitorul şi textierul Bobby Stoica, muzicianul Mariano José Castro (Argentina), contrabasistul Adrian Flautistu şi percuţionistul Dan Incrosnatu. Mircea Vintilă, surpriza serii, a lansat alături de Alexandra Uşurelu cel mai nou single al ei: "Ceva se întâmplă cu noi". Videoclipul s-a filmat în Brazilia, în statul Bahia, în mijlocul unei comunităţi de oameni simpli, care trăiesc în armonie cu natura, cu oameni frumoşi care ne demonstrează ca "*nu avem nevoie de*

Bobby Stoica, A. Uşurelu, M. Vintilă

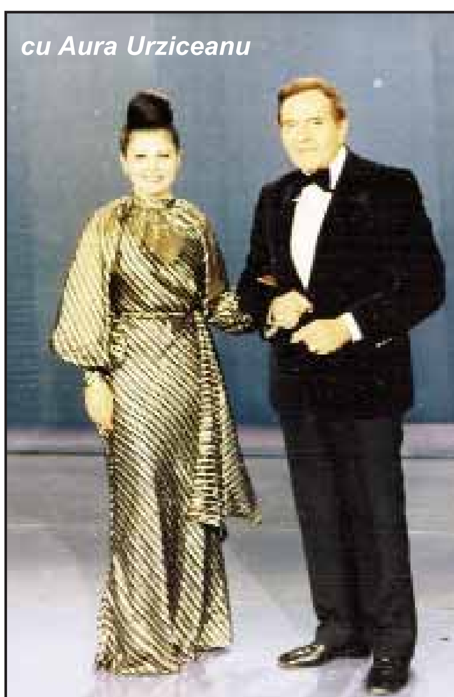
foarte multe pentru a fi fericiți“. Un alt invitat surpriză a fost Cornel Ilie (VUNK); cei doi au şi cântat împreună două piese compuse de el: “*Balada pentru o minune*” şi “*Nopțile trec (doar visele rămân)”,* piesă ce a devenit genericul serialului de la Acasă TV “*Îngeri Pierduți*”. Primul videoclip al Alexandrei Uşurelu a fost făcut în colaborare cu actorul Dan Bordeianu la piesa “*Doi Străini*”. Printre invitați s-au numărat Oana Sârbu, Adela Popescu, Cristi Enache (Direcția 5), Septimiu Urzică şi colegii lui din trupa The dAdA.

Alexandra Uşurelu s-a remarcat prin vocea caldă şi piesele sensibile, originale, compuse de Bobby Stoica (ex Voltaj). Fiecare apariție a sa este una specială şi pentru că îi place să transforme scena într-un decor de vis, boem, încărcat cu flori şi proiecții sub formă de tablouri. (Foto: Sebastian Oros)

„Nea Gică” în eternitate

Octavian URSULESCU

Dacă n-o face, aşa cum ar fi normal, TVR-ul, care posedă toată arhiva filmărilor, iată că ProTV ne-a făcut o frumoasă surpriză, inaugurând, sub „bagheta” lui Cătălin Măruță, o emisiune săptămânală dedicată gloriilor scenei. Timp de o oră, Stela Popescu, Aurel Storin, Horia Moculescu au depănat amintiri despre cel care ne-a părăsit la 91 de ani, chiar dacă gura lumii vorbea de vârste matusalemice (el însuşi intrase în joc, cu faimoasa scenetă de la Teatrul de revistă ”C. Tănase”, „Tutan-kamon”!). Imaginile, nu degeaba am amintit de TVR, au fost furnizate de emisiunea „Muzica e viața mea” (Gică la 84 de ani) din 1999 – realizatoare, scenariu şi regie Ioana Bogdan – în care au fost prezenți Dumitru Capoianu, H. Mălineanu, A. Giroveanu, G. Sbârcea (iar Margareta Pâslaru şi Aura Urziceanu au transmis din străinătate mesaje telefonice în direct), precum şi din „Portretul în oglindă” semnat de Nicoleta Păun. Gică Petrescu a studiat vioara şi chitara şi a debutat la radio împreună cu Grigoraş Dinicu în 1933, cu „Jazz-ul Ghindă”. A abordat toate genurile, de la muzică uşoară, operetă, romanțe la folclor şi cântece de petrecere. A debutat prin a cânta cu... pâlnia la restaurantul „Prăjitura dansantă” de la şosea, reuşind apoi performanța de a trece de la radioul cu galenă la înregistrările pe plăci de patefon, discuri de vinil, casete audio şi CD! Din păcate, comoara de documente şi amintiri din apartamentul său, sigilat de primărie, nu este valorificată (Ioana Bogdan, bună prietenă, lucrează la o carte), iar municipalitatea nu a dat nici până acum numele lui unei străzi, deşi nimeni n-a cântat Bucureştii şi „fetițele sale” ca inegalabilul Gică...

cu Aura Urziceanu

cu Ioana Bogdan

Flash

M. ANTON

După o perioadă în care a lucrat intensiv în studio, **OVIDIU ANTON** revine în atenţia publicului cu un proiect nou numit **Clar de Lună**. Primul single al trupei Clar De Luna, „1000", este o piesă compusă de Ovidiu, alături de Gabriel Maga (Vunk). „Cu Călin Grigoriu, Liviu Sorescu şi Ştef Buta am înfiinţat formaţia. Este o melodie în stilul cu care v-am obişnuit, un pop-rock fredonabil" declară Ovidiu. Trupa Clar De Luna şi-a ales ca manieră rock-ul clasic, prima iubire „muzicală" a lui Ovidiu .

După succesul internaţional din ţări precum Rusia, Turcia, Spania, Tunisia, Maroc, **DEEPSIDE DEEJAYS** se pregătesc să cucerească din nou topurile cu "**In my heart**". Piesa este compusă de membrii grupului, Alstani Victor Răzvan (**Victor De La Pena**) şi Păduraru Silviu Marian (**Dave Pryce**), iar textul este semnat de **Andrei Leonte**.

LALA BAND a împlinit trei ani de la înfiinţare. Fondată la începutul anului 2011, este compusă din **Cristina Ciobănaşu, Vlad Gherman, Alina Eremia, Dorian Popa, Sore Mihalache, Raphael Tudor, Alexia Talavutis, Dima Trofim, Ana Baniciu, Bubu Cernea, Gabi Ciocan şi Alex Nicolae**, care au la activ patru turnee naţionale, **5 albume,** serialul "**Pariu cu viaţa**".

După lansarea piesei "**Andale**", **MATTEO** revine cu un videoclip colorat pentru acest nou single, în regia

Matteo

Roxanei Paulica. Clipul, produs de **MediaPro Music** şi **Live Artist**, a fost filmat în studiourile de la Buftea. Piesa "**Andale**", produsă în studiourile **Lanoy Production**, a fost foarte bine primită de public - a strâns deja peste jumătate de milion de vizualizări pe YouTube.

MANDINGA şi **FLY PROJECT** au lansat primul lor feat, "Hello", single ce beneficiază de un videoclip, produs de Cat Music şi casa de producţie a trupei Mandinga, Happiness Production. Piesa este compusă şi produsă de către echipa Fly Records. Videoclipul regizat de Alex Ceauşu a fost filmat într-un spaţiu ce a fost transformat într-o bază militară, cu un invitat special... GEO-O Warrior, un spectaculos vehicul de salvare.

MARIUS MATACHE - *Cât de mult*?: "clip oficial" al unei piese de pe ***HOINAR prin Piaţa Matache***. Clipul este realizat de colegul de scenă **Radu Tudoroiu**. cel care semnează şi coperta albumului, lansat în anul ce a trecut, în 24 de oraşe din România. Muzică şi versuri: **Marius**

Marius Matache

Matache. Au colaborat: Ştefan Crăciun (chitară electrică), Mădălin Giambaşu (chitară acustică), Petre Ciobanu, Daniel Iancu (orchestraţie).

Proiectul "**Cutiuţa Muzicală**", coordonat de **Liliana Ştefan** şi produs de **MediaPro Music**, special conceput pentru cei mici, revine cu **volumul 10.** Copiii şi părinţii vor putea asculta atât melodii clasice din folclorul pentru copii, cât şi piese noi. Sunt 12 cântecele interpretate de **Andreea Marin**, **Elena Gheorghe**, **Horia Brenciu** şi **Pavel Bartoş**.

IULIANA, finalista lui Horia Brenciu din sezonul 1 al emisiunii concurs Vocea României, lansează primul single solo din carieră, **"Angel".** Piesa este compusă de Bogdan Tomoşoiu, iar versurile aparţin lui Marius Marin.

GIULIA. Nou videoclip, realizat pentru piesa *My life,* o coproducţie HaHaHa Production şi Cat Music, în regia lui Iulian Moga, o pune pe Giulia faţă în faţă cu o veche pasiune: dansul. Giulia a început să cânte la şase ani, iar la doar unsprezece ani îşi lansa primul album solo. Un an mai târziu avea să intre în lumea televiziunii, pentru ca ulterior să cucerească radiourile ca membră a trio-ului Candy.

Chiar dacă au găsit sau nu un răspuns la întrebarea "Unde-i dragostea", **LIVIU HODOR** şi **MONA** lansează o nouă piesă cu versuri în limba română, "Tic Tac", compusă de Adrian Sînă. Liviu Hodor şi Mona, una dintre cele mai frumoase colaborări din muzica românească, au lansat hituri ca "Je t'aime", "No stress", sau "Sweet love" şi au reuşit să surprindă prin beat-urile energice şi prin videoclipurile fresh.

DANIEL MAX DRAGOMIR - cu colegii săi din trupa **Smashed Mosquito** - are un *nou single, '**Niciodată nu e de ajuns**'*", şi de un videoclip, în regia lui Vlad Roşca şi Larry Maronese. Daniel Max Dragomir a participat în primul sezon al emisiunii "Vocea României"

NEYLINI a susţinut un concert pentru fanii ei din **Roma**, artista fiind invitată să ofere un recital în **clubul "Piccolo Mondo"** din capitala Italiei. Însoţită de doi dansatori, **Neylini** a cântat piesele care au făcut-o cunoscută, printre care "**Muleina**", "**Ame**", "**Dayla**", noul său single - "**Te iubesc**", **feat. Muneer**, dar şi câteva cover-uri.

Concerte

Gabi MATEI

SCORPIONS. Au revenit pentru a opta oară în România, cu un show la Romexpo făcând parte din „Rock'n Roll Forever Tour 2013". Evenimentul i-a avut în deschidere pe cei de la Trooper. Aceştia şi-au încântat fanii cu piesele cele mai cunoscute dar şi cu câteva noi, precum cea cântată împreună cu Mihai Georgescu (Mitză) de la Bere Gratis - „Zi după zi".

Scorpions au oferit un show extrem de dinamic, antrenant. Aşa cum spunea solistul formației, albumul

Scorpions

„Sting In The Tail" a avut un succes extrem de mare şi a dat naştere unei noi generații de fani, acesta fiind motivul pentru care au luat decizia de a nu se mai retrage. Artiştii nemți au cântat piese acest recent album, dar şi arhi-cunoscutele hituri care au cucerit mai multe generații la rând: “Wind Of Change", “Send Me An Angel", “Tease me, Please Me".

HOLOGRAF. La Sala Palatului două seri la rând: spectacolul “Cât de departe" a încheiat turneul național. Cei cinci artişti au oferit celor peste 4.000 de fani veniți să îi vadă în fiecare seară un spectacol cu un playlist plin de hituri, atât piese de pe cel mai recent album, “Love Affair", cât şi hituri mai vechi - “Cât de departe", “Dacă noi de iubim", “Banii vorbesc", “Ți-am dat un inel", “Roua dimineții". “*Am amânat aceste două spectacole anul trecut, însă acum am revenit* ", a spus Dan Bittman. El a pregătit o surpriză publicului: i-a invitat pe Gabriel Cotabiță şi pe Mihai Pocorschi, foşti membri Holograf, să cânte împreună piesa “Umbre pe cer".

BUENA VISTA SOCIAL CLUB. După 16 ani în care au încântat publicul din lumea întreagă, Orquesta Buena Vista Social Club ne-a spus 'Adios!' în ultimul lor turneu mondial, ajuns şi la Sala Palatului.

Sub conducerea liderului Jesus Aguaje Ramos, au pornit din nou în turneu protagoniştii filmului şi albumului Buena Vista Social Club: Omara Portuondo, chitaristul - cowboy Eliades Ochoa, trompetistul Guajiro Mirabal şi virtuozul instrumentului tradițional cubanez laud - Barbarito Torres, acompaniați pe scenă de veteranul Papi Oviedo, tânărul pianist Rolando Luna, contrabasistul Pedro Pablo şi percuționiştii Andres Coayo (congas), Filiberto Sanchez (timbales) şi Alberto 'La Noche' (bongos), trei trompetişti, şi apreciatul interpret de son din Havana - Carlos Calunga. Turneul 'Adios!' reprezintă o încununare a ceea ce a însemnat mai bine de o mie de spectacole.

METAL ALL STARS. Phoenix Entertainment a prezentat, în premieră în România, super grupul Metal All Stars, în Pavilionul Central Romexpo.

Aici s-au reunit maeştrii metalului într-un show de peste patru ore, căci pe scenă au cântat, împreună, artişti de calibru care au adus contribuții incontestabile la dezvoltarea muzicii de gen: Zakk Wylde (BLACK LABEL SOCIETY, ex-OZZY OSBOURNE), Max Cavalera (SEPULTURA, SOULFLY), Joey Belladona (ANTHRAX), Udo Dirkschneider (UDO, ACCEPT), Cronos (VENOM), Rob Blasko Nicholson (OZZY OSBOURNE), Brian Fair (SHADOWS FALL), Ross the Boss (MANOWAR), Jon Donais (ANTHRAX), Jasin Todd (ex-SHINEDOWN), Matt Bachand (SHADOWS FALL), Nick Menza (ex-MEGADETH), Aaron Rossi (MINISTRY, PRONG), Jesse Billson

Evenimentul s-a disputat sub forma unui mini-festival, fiecare artist cântând piesele trupei din care provine, un show cu un concept inedit.

AL BANO. AlBano Carrisi a revenit pe scena Sălii Palatului (arhiplină) alături de Alexander Symphony Orchestra şi de formația sa, cântând

aproape trei ore în ciuda celor 70 de ani. A interpretat *Nel sole*, *Angeli*, *Nostalgia canaglia*, *Libertà*, *Sempre sempre*, *Ave Maria*, dar şi fragmente din *L'italiano* al lui Toto Cutugno, *Nabucco* de Verdi, *Santa Lucia*, *Azzuro*, *O sole mio*, *Funiculi funicula*, *Volare*, apoi *Sharazan* şi *Felicità*. A cântat şi fiul său cel mare – Yari, şi în final, alături de micuțul Alex, a cântat Imnul național al României. Un show impresionant. (foto: Daniel Robert Dinu)

Formațiile noastre

Dorin MANEA

PASĂREA ROCK. Formația Pasărea Rock, proiectul muzical inițiat de Mircea Baniciu, Josef Kappl și Ovidiu Lipan Țăndărică, a debutat la Sala Palatului (aproape plină), printr-un concert care a durat două ore, în atmosfera muzicală a anilor '70. Nouă muzicieni - Mircea Baniciu, Ovidiu Lipan

Țăndărică, Josef Kappl, alături de Vladi Cnejevici (clape), Teo Boar (chitară), Cristi Gram (chitară), cu invitații Marius Bațu (chitară acustică), Costin Petrescu (percuție) și Mani Neumann (vioară, blockflöte) – au oferit un concert împărțit în trei capitole, iar fiecare cântec a fost însoțit de proiecții grafice și jocuri de lumini. pe trei ecrane. Au fost compoziții de la Pasărea Colibri, Phoenix, Baniciu, dar și piese noi: variante reorchestrate de la piese vechi, precum "Pasărea Roc…k And Roll", "Vasiliscul și Aspida", "Calandrion", "Eșarfă în dar", "Dealul cu dor", "Întoarcerea la Orient", "Ceasornicarul", "Pasărea Rock", "Uciderea Balaurului", dar și compoziții noi, precum "Praznic, năprasnic", "Legenda", "Meșterul Manole". Pentru partea de bis, s-a revenit cu variante de la "Nunta", "Mugur de fluier", "Andrii Popa", "Canarul" și, la insistențele publicului, un al doilea bis – "Praznic, năprasnic". Turneul Pasărea Rock marca Revolver a continuat cu nouă orașe din țară.

VUNK și **ANDRA** au lansat un videoclip, pentru piesa "**Numai la doi**", extrasă de pe albumul "**Nu scapă nimeni**". Filmările, în regia lui **Florin Botea**, au avut loc la **Casa Vernescu** din București. ***Numai la doi*** *este un clip de imagine, care sper să placă fanilor noștri*", a spus artista.

CUANTUNE lansează "Turui" (single/ videoclip). Videoclipul este realizat de SeeTrue Arts în regia lui Mario F. Scenariu: Mario F. și Elizabeth. Filmările au avut loc în București. Cruxfader și Elizabeth sunt cei doi compozitori din spatele CUANTUNE,

HOLOGRAF. Au filmat un videoclip, alături de **Antonia,** pentru piesa "**Intoarce-te acasă**", extrasă de pe albumul "**Love affair**", lansat în 2012. Ideea acestei colaborări inedite i-a aparținut lui **Edi Petroșel**, bateristul formației. Filmările videoclipului au avut loc pe platoul **Atlantis Film**, în regia lui **Florin Botea.**

CRISTI MINCULESCU & NUȚU OLTEANU SUPER GRUP. Vocea care a dat marca inconfundabilă a IRIS-ului, CRISTI MINCULESCU, a părăsit definitiv grupul alături de care a cunoscut consacrarea. El s-a stabilit în Germania, la Regensburg, împreună cu familia, dar rămâne deschis oricăror colaborări artistice și revine în România ori de câte ori va fi solicitat să susțină concerte. S-a re-apropiat de Nuțu Olteanu, fondator al Iris-ului (alături de Emil Lechințeanu), compozitor al primelor succese ale grupului și chitarist solo în epoca de glorie din anii '80. Nuțu s-a stabilit în Suedia, urmându-și cariera de instrumentist, vocalist si profesor de muzică și i-a alăturat noului proiect și pe doi muzicieni suedezi cu care colaborează în mod constant: Anders Diephuis și Ken Sundberg.

Campioană la 10 ani

Livia SMARA

Talentata micuță Maria Sabina Simionică este binecunoscută în întreaga țară pentru performanțele sale în domeniul muzicii ușoare, așa încât pe drept cuvânt ieșenii au sărbătorit-o cum se cuvine la împlinirea vârstei de 10 ani, printr-un mare spectacol organizat de Casa de cultură "M. Ursachi", la care ca de obicei "Actualitatea muzicală" a fost partener media. A prezentat (și a cântat, firește) valorosul cantautor Cristian Simionică, tatăl sărbătoritei, între invitații Sabinei (care a susținut nu mai puțin de 4 reprize muzicale) numărându-se Alexia Urtoi (relevată marelui public de participarea la concursul ProTV "Românii au talent"), Elena Roxana Cojocaru, trupa de dans modern Asterisc, balet cu copiii de la "Prime Agency". Dar titlul se referă nu numai la succesele din domeniul muzicii ușoare, ci și din tenis, fiindcă după 4 ani de pregătire intensă la clubul Giglio din Iași, cu antrenoarea Gabriela Prisăcaru, Sabina a câștigat primul ei trofeu, la categoria ei de vârstă. "Călită" în competițiile muzicale, Maria Sabina e decisă să calce pe urmele Simonei Halep! Să nu uităm nici rezultatele excepționale pe tărâm școlar. Astfel, este calificată în finala pe țară a concursului național de limba și literatura română "Euclid" (mama sa i-a fost îndrumător, fiind profesoară de specialitate), cu un punctaj formidabil, la un pas de aceeași performanță fiind și la matematică. La o altă competiție școlară, "Fii inteligent!", a obținut de asemenea cele mai bune rezultate dintre toți elevii claselor a III-a de la Școala "Ionel Teodoreanu" din Iași, fiind o mândrie a școlii pe toate planurile. Într-un alt mare concert desfășurat în Copou, ca să încheiem sub semnul

Maria Sabina și Cristian Simionică

muzicii, pasiunea sa principală, Maria Sabina Simionică i-a avut ca invitați pe cunoscuții Rodica Ioniță Grosu și Alin Gorovei. Până va ajunge la "Vocea României", Sabina este o autentică "Voce a Iașilor"!

La ceas aniversar: Dorin Anastasiu

Octavian URSULESCU

Când un cotidian de talia "Jurnalului Național" îi consacră un articol elogios, ni se pare firesc ca şi revista noastră să marcheze aniversarea a 70 de ani de viață, împliniți în 6 iulie 2013, de cunoscutul interpret **Dorin Anastasiu**. S-a născut la Craiova în 1943; între 1954-1957 a urmat cursurile Şcolii de coregrafie din Bucureşti, în 1961 a absolvit Liceul "Ion Neculce", iar în 1967 primeşte diploma de absolvent al Facultății de Instalații din cadrul Institutului de Construcții din Capitală (iată deci că nu numai Dan Bittman a devenit inginer aici!). Dar scena îl atrăsese de timpuriu, aşa încât îl găsim artist amator la Casa de cultura a tineretului "I. V. Stalin" şi în echipa artistică de amatori din cadrul Întreprinderii de Instalații Bucureşti. Totodată urmează cu succes cursurile Şcolii populare de artă, atât la secția de teatru (cu prof. Cornelia Mănescu), cât şi la cea de muzica uşoară (cu prof. Florica Orăşcu şi corepetitor Marius Țeicu, aici fiind coleg cu multe din numele importante ale genului). În 1966, prima confirmare: premiul I pe Capitală şi apoi pe țară la Festivalul studențesc. În 1967 debutează la radio cu melodia lui V. V. Vasilache „Ploaia şi noi", pentru ca în anul următor să apără pentru prima oara şi pe micul ecran, în emisiunea „Emoții în premieră". Din acest moment devine un obişnuit al emisiunilor de specialitate de la radio şi TV, cântând melodii ale compozitorilor Ion Vasilescu, H. Mălineanu, Elly Roman, Florentin Delmar, Aurel Giroveanu, Alexandru Mandy (ale cărui creații, datorită talentului actoricesc şi gustului pentru poezie, devin preferatele sale), Florin Bogardo, Edmond Deda, Jolt Kerestely ("Într-un oraş, într-un tramvai" rămâne unul din marile sale şlagăre), Valențiu Grigorescu, Gelu Solomonescu, Richard Stein, Marcel Dragomir, Camelia Dăscalescu, Laurențiu Profeta, Petre Mihăescu, Dan Dimitriu, Claudia Daniela Nacu, Dani Constantin, Vasile Veselovschi, Temistocle Popa, George Grigoriu, Viorel Gavrilă, Dan Ardelean, Dan Mizrahy, Enrico Fanciotti, Andrei Proşteanu, Constantin Alexandru (Ramon Tavernier), Claude Romano (George Sbârcea), Sile Dinicu… Numai din această înşiruire ne dăm seama cât de densă a fost activitatea lui Dorin Anastasiu, îndeosebi în perioada când pentru soliştii noştri compozitorii scriau special. Cu o parte din aceste cântece, interpretate cu patos şi sensibilitate, a cucerit numeroase distincții: premiul II, cu "Chemarea vieții" de George Grigoriu, la Festivalul internațional al cântecului pentru tineret de la Soci, URSS (1968) sau premiul I la secțiunea "Interpretare" la festivalul de la Mamaia, 1969, cu "Plop înfrânt" şi "Merci, Bécaud!" de Mandy, ca să dăm doar două exemple. A reprezentat România la "Cerbul de aur" în 1970, când din păcate i s-a impus un repertoriu nepotrivit, a fost nelipsit de la festivalurile Mamaia sau "Melodii" (Bucureşti) până în 1989, a fost multiplu laureat la "Cântarea României", a fost invitat la Festivalul internațional de la Ulan Bator (Mongolia) sau la cel al cântecului ostăşesc din Polonia. Din 1968 îl găsim sub "culorile" Teatrului "Ion Vasilescu" (coleg cu Dorina Drăghici, Lucky Marinescu, Cornel Constantiniu, Petre Geambaşu, Doina Spătaru, Ion Ulmeanu, s.a.), cu numeroase reuşite în plan muzical şi actoricesc. În 1980 trece la Estrada Armatei, pentru ca din 1991 sa fie solist al Teatrului "Alexandru Davila" din Piteşti, căruia îi aduce premiul I de interpretare la Festivalul național al teatrelor de revistă de la Constanta, în 1994. A colaborat cu Teatrul de revistă "Constantin Tănase" şi a întreprins turnee în toate colțurile lumii: Spania, URSS, Germania, Polonia, Bulgaria, Tunisia, Camerun, Congo, Israel, Austria. La casa Electrecord apare pe numeroase discuri colective, dar mai ales lansează cu mare succes albumul propriu "Bună seara, Iglesias!". În intervalul 1993-1995 este redactor-prezentator la Antena 1, la emisiunea "Memoria cântecului francez", cu 20 de episoade-portret dedicate marilor şansonetişti francezi ai anilor '60- '70, dar şi la emisiunea "Cântecul francez? De ce nu!", unde a propus portrete ale vedetelor actuale ale muzicii uşoare franceze. La TVR este, în anii 1997-1998, în postura de colaborator al unei emisiuni desființate surprinzător, fiind singura dedicată compozitorilor români ("Portret în oglinda", TVR2, realizatori Nicoleta Păun şi subsemnatul). Tot la postul public este profesor şi redactor în 1999 la "Ploaia de stele" şi "Ploaia steluțelor" (emisiuni realizate in colaborare cu compania lui Valeriu Lazarov), pregătind concurenții pentru debut. Este foarte legat în egală măsura de teatru şi film: a dublat în limba română, la Antena 1, filme de desene animate (dragi copii, el este vocea personajului Spoon din filmul "Rango"!), apare în coloana sonoră a filmului "Mama" (regia Elisabeta Bostan), dar a şi jucat în filmele "Pe malul stâng al Dunării albastre" (regia Malvina Urşianu), "Cucoana Chirița", "Chirița la Iaşi". În prezent, Dorin Anastasiu, pentru a doua oară bunic (de la fiica sa Raluca, fosta componenta a "Şcolii vedetelor" a lui Titus Munteanu, stabilită în Anglia), îşi împărtăşeşte vasta experiență muzicală şi actoricească pregătind (canto, dicție, mişcare scenică, evoluție la microfon) copii şi adolescenți pentru diverse emisiuni si concursuri de muzică uşoară, dar este în mod frecvent invitat la ProTV, Antena 1, Euforia TV, TV H2.O, DDTV, TVR1, Național TV, TVR Internațional, posturi care au ințeles că… mai e nevoie de "bătrâni" ca Dorin Anastasiu!

„50 de ani de muzică de film”

Asociația autorilor de coloană sonoră din cadrul UCIN, prin Ileana Popovici şi Horea Murgu, ne propune acest dublu album retrasând istoria muzicii de film din România din 1958 încoace. Este un demers absolut emoționant şi necesar, pentru că regăsim aici pagini muzicale antologice semnate de Theodor Grigoriu, Mircea Chiriac, Gh. Dumitrescu, Dumitru Capoianu, Richard Oschanitzky, Tiberiu Olah, Liviu Glodeanu, Cornelia Tăutu, Lucian Mețianu, Cornel Țăranu, dar şi de compozitori asociați îndeobşte muzicii uşoare, cum ar fi Temistocle Popa, Cornel Fugaru, Anton Şuteu,

Adrian Enescu, Paul Urmuzescu, Horia Moculescu, Radu Şerban, George Grigoriu, Marius Țeicu, Florin Bogardo, Dan Ştefănică, Vasile Şirli, Radu Goldiş, Dorin Liviu Zaharia, Dan Andrei Aldea, Petru Mărgineanu. Nu e vorba doar de pagini instrumentale, fiindcă avem ocazia să ne reîntâlnim cu voci pe care, închizând ochii, le asociem cu filmele respective: Margareta Pâslaru, Dem Rădulescu (“Veronica”), Ileana Popovici, Mircea Baniciu (“Septembrie”), Stela Enache (“Liceenii”), Puica Igiroşanu (“Un film cu o fată fermecătoare”), Dorin Liviu Zaharia (“Nunta de piatră”), Dida Drăgan, Post Scriptum (“Un echipaj pentru Singapore”), Aurelian Andreescu, Mirabela Dauer (“Rămăşagul”). Aceste antologii, tot mai numeroase în ultima vreme, se constituie într-o istorie vie, de care avem atâta nevoie atunci când ne confruntăm cu un prezent adesea cenuşiu...

Deepcentral: „O stea”

Unul din numeroasele grupuri vocale autohtone cu titulaturi engleze: duo compus din Doru Todoruț şi George Călin, cel care l-a inițiat la Tulcea, în 2006. Discul conține 14 piese (două remixuri), dintre care doar două în română. Sonorități comerciale, care le-au adus numeroase hituri, astfel încât

albumul apare sub prestigioasa egidă Universal Music Romania.

Marius Țeicu: „Şlagăre de aur”

Cunoscutul compozitor are mult mai multe şlagăre interpretate şi de alți artişti (aşteptăm un dublu CD cu “Şlagăre de... platină”!), dar de această dată casa de producție

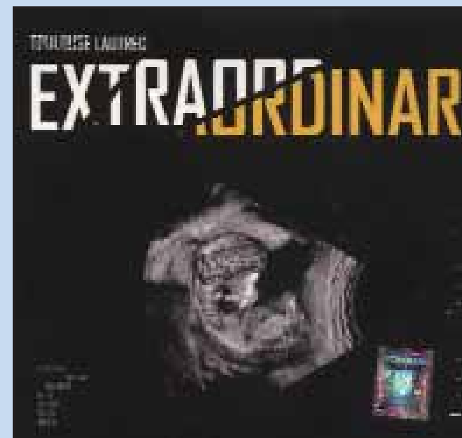

Eurostar s-a oprit doar la 20 dintre ele, în 5 interpretări – Angela Similea, Aurelian Andreescu, Mirabela Dauer, Corina Chiriac şi autorul însuşi. În această perioadă, în care asistăm la o revigorare a interesului pentru muzica uşoară de calitate şi pentru marile ei vedete (vezi ambițiosul proiect “Şlagărele României”, inițiat de Tibi Marian şi de tinerii săi colegi de la o agenție din Sibiu), este o reală încântare să ai în față o asemenea colecție de refrene memorabile purtând marca Țeicu. Între ele: “Nu-mi lua iubirea”, “Oameni”, “Unde erai?”, “Plouă cu soare”, “Nu te enerva”, “Flacăra nestinsei iubiri”, “Ce dor mi-a fost”, “Dormeau pe-o frunză două stele”, “Mama, doar mama” sau “Nu voi plânge niciodată”. Câte țări se pot mândri cu asemenea creatori, cu un asemenea filon melodic, cu asemenea voci? Iar noi difuzăm la radio şi pe micul ecran toți neaveniții...

Toulouse Lautrec: „Extraordinar”

Al doilea album al formației bucureştene, care a debutat în 2010, promovând retro-funky-rock-ul, fiind compusă din Cătălin Rulea (zis “Apartman”, chitară, voce), Călin Hangar (“Dizzy” - bass, voce) şi Bogdan Dragomiroiu (“Greenman”, tobe, percuție).

Single-urile grupului, cu sound aparte, cu versuri în limba română, engleză şi franceză, au ocupat prime poziții în clasamentele de specialitate, albumul de debut „Heroes” bucurându-se de frumoase

aprecieri. Încă de la momentul lansării, formația a adoptat o apariție scenică originală, cu căciuli ruseşti de blană etc. Acest CD conține 14 piese printre care “Irrational“, “Nopți albe“, “Poetul mecanic“, “Lumea-i un sat de vacanță“. Muzica este semnată de formație iar versurile în engleză şi română - de Rulea. A fost înregistrat la GreenVille Music şi Creativelaboratories, mixat de Adam Whittaker şi este publicat în format digipack de casa de discuri Soft

Records, o susținătoare fermă a muzicii de calitate.

Ioana Sandu: „La jumătatea vieții”

În timp ce alte case discografice se plâng de lipsa de activitate, iată că producătorul Paul Stîngă ne propune la Eurostar un nou album de colecție. Performanța Ioanei Sandu, ale cărei calități vocale le-am semnalat nu o dată, ține aici şi de readucerea în prim-plan (şi chiar în studio, la duetul “De nebun ce eram”!) a unei legende a muzicii uşoare româneşti, de care, înafara publicației noastre, puțină lume pare a-şi aduce aminte, Constantin Drăghici. Octogenarul muzician şi-a regăsit parcă tinerețea, fiind prezent pe disc cu 6 compoziții, între care

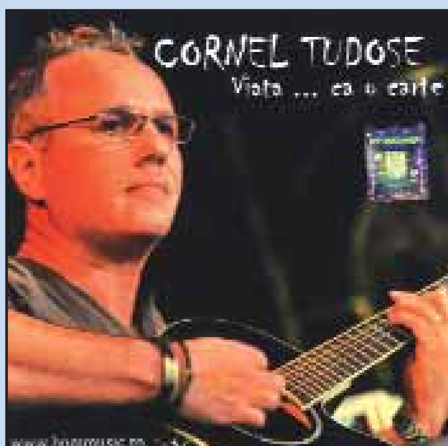

piesa titulară, celelalte 7 aparținând talentatului Francisc Reiter, care semnează în egală măsură orchestrațiile şi mixajul. Un album remarcabil, asupra căruia vom reveni.

Cornel Tudose: „Viața ca o... carte”

Cu o înfățişare mereu tinerească (cum o arată şi mapa discului), muzicianul este de fapt un veteran al muzicii rock din Râmnicu Sărat, cântând cu ani în urmă în formațiile Laser şi RS 975. S-a întors apoi la prima dragoste şi acum, după decenii de activitate, lansează primul album folk. Conține 10 compoziții proprii, unele pe versurile sale, dar semnate şi de Mihai Eminescu, A. Macedonski, Carmen Aldea Vlad, Dan Manciulea, Cristian Bădiliță. Percuție, muzicuță, chitară, bas - cantautorul, colaboratori - Sorin Manolescu, Dora Gaitanovici, producător BPM Music Buzău.

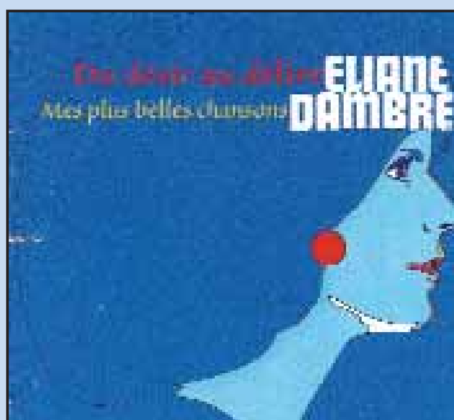
Folk bine făcut, plăcut şi

consistent, cu orchestrații bine gândite şi versuri de soi, într-o manieră reconfortantă. O viziune profesionistă, un disc de remarcat.

Eliana Dambre: „Du désir au délire”

Cunoscuta interpretă şi-a subintitulat albumul “Mes plus belles chansons”, reuşind cu greu să selecționeze doar 20 de titluri dintr-o carieră prodigioasă. Ne amintim că atunci când era la începutul carierei, în urmă cu patru decenii, a reprezentat Elveția la festivalul “Cerbul de aur” de la Braşov. În ultimii ani şi-a concentrat

eforturile pe un proiect ambițios, Şcoala de jazz şi muzică uşoară “Funambule” de la Nyon, unde a lansat numeroase talente. Între acestea, duetul Aliose, care anul trecut a triumfat la Festivalul internațional “George Grigoriu” de la Brăila (unde Eliane Dambre este constant invitată în juriu, apreciată fiind pentru echidistanță şi corectitudine de preşedintele C. J., Gheorghe Bunea Stancu, şi de preşedinții de juriu, regretatul Anton Şuteu şi în prezent Marius Țeicu). Între melodiile de pe album câteva sunt foarte difuzate la Radio România Internațional: “Un enfant sur les genoux”, “Les yeux verts”, “La Serrana”, “Marie Laure”, “100.000 violons”. La “Funambule” ea colaborează frecvent cu celebrul Michel Fugain, a cărui soție, Sanda, este sora compozitorului Mihai Alexandru!

OCS (Omul cu Şobolani): „Marea căutare”

Formația (bucureşteană acum) a luat naştere în Constanța în 1997, iar între timp a lansat şapte albume, 25 de videoclipuri, 90 piese, devenind una din fanioanele rockului alternativ autohton. Titulatura vine de la cunoscuta carte a lui Freud - Omul cu şobolani. Componența a variat uneori, devenind acum: Dan Amariei (voce, versuri), Nicolae Aramă (chitară, voce), Mihnea

Dobrotă (baterie), Radu Andrei (bas).

Acest al 8-lea album este editat de către A&A Records în elegant format digipack (carton), cu booklet conținând versurile. S-a lucrat la disc aproape doi ani de zile, are 11 piese, şi pare cel mai „introspectiv” album OCS de până acum. Single-uri de pe disc - „Caută”, „Visule” - featuring MC Bean (Subcarpați), „Ridică-te şi mergi în mâini”, „Am ce dau”. Cântecele sunt semnate de formație, iar mixajul şi masteringul de Adam Whittaker.

După cum declară grupul: „Marea căutare” înseamnă un album-manifest prin care cei patru membri reuşesc să-şi scoată ascultătorii din zona de confort şi trebuie să alegi dacă te uiți în urmă sau priveşti spre viitor.

Muzicieni români din diaspora (VI)

Doru IONESCU

Vestea bună este că peste vară, în grila de programe TVR 2, edițiile subsemnatului zise „O poveste... cu cântec!" vor fi reluate zilnic, de luni până vineri, de la ora 17.00. Iar mai jos iată şi ultima serie de portrete realizată şi difuzată deja de TVR Internațional.

Leonard Constant (Ottawa). Fiul celebrului actor şi cântăreț Sergiu Cioiu, Leo a părăsit țara în 1981, împreună cu familia, exact după cei şapte ani de-acasă. Pe care nu i-a uitat niciodată, după stabilirea în Canada, via Paris. Dovada – cele câteva luni petrecute în 2006 în

L. Constant, M. Vintilă

România, atunci când a câştigat festivalurile de folk la care a participat, culminând cu "Om Bun"! Filmat în iunie 2013, în ziua în care grupul său Florquestra, de expresie braziliană, cânta la festivalul de jazz de la Ottawa, artistul a povestit deopotrivă despre proiectele legate de poemele unor Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Mircea Dinescu, Ştefan Radof. În dulcele stil clasic... dar nu tocmai!

Guido Manusardi (Milano). Pianist jazz deja celebru în anii '60, după un început de carieră scandinav, a ajuns la Bucureşti, s-a căsătorit cu o româncă şi – ani de zile – a cântat alături de mari muzicieni români. Din 1974 s-a întors în Italia continuând o carieră fabuloasă căreia îi stau martore peste 90 de discuri vândute în toată lumea. A revenit în câteva rânduri în țara adoptivă şi ar mai cânta, dar cine să-l invite?

Evandro Rossetti (Roma). Cu origini româneşti de gradul I (după mamă), studentul la Stomatologie a făcut parte din generația de aur a folkului românesc (anii '70), apoi s-a întors la Roma pentru a profesa. Dar din 2008 a revenit de câteva ori la Bucureşti, ultima dată pentru a lansa un disc. Mai nou, abordează şi scena italiană, cântând la evenimentele comunității româneşti, alături de fiul său Luca. Tot în limba română!

Cristian Madolciu (Toronto) a rămas în conştiința melomanilor români ca frontman şi compozitor al grupului pop-rock FFN, dar şi ca solist al câtorva dintre discurile Electrecord cu succese pop internaționale (înregistrate de spuma muzicienilor români din epoca de aur... a muzicii româneşti). Plecat ultimul dintre colegii de la FFN emigrați, în 1992, acesta a revenit în muzică datorită lor, cu un vârf

Cristian Madolciu

în 2008, când trupa refăcută în Canada a lansat acolo un disc cu noi compoziții. Ediția conține un interviu cu Gabriel Litvin şi, datorită membrilor trupei emigrați de-a lungul anilor, câteva recuperări de senzație din arhiva TVR: Andantino (cu Silviu Olaru), Modern Grup (cu Florin Dumitru), Mondial (cu Radu Stoica) şi Romanticii (cu Marcel Năvală).

Mariana Ritz şi **Alexandru Horvath** (Göteborg). Plecați definitiv la jumătatea anilor '80 din România, după ce avuseseră ocazia să cânte în Emiratele Arabe şi în țările scandinave, cei doi soți solişti-instrumentişti sunt stabiliți în Suedia. Au cântat 16 ani pe vase de croazieră, apoi s-au regăsit în profesii mai tihnite, care nu exclud muzica. Natalie, fiica lor, este la fel de talentată, dar urmează o facultate cu un alt profil – Stomatologia. Vorbeşte limba română perfect, prin urmare este studentă la Cluj, fiind astfel cel mai aproape de familia pe care a cunoscut-o mai târziu!

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ DE UNIUNEA COMPOZITORLOR ŞI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Redactori:
Mihai COSMA
Octavian URSULESCU
Editorialist: Liviu DĂNCEANU
Şef de producție: Costin ASLAM

Semnează în acest număr:
Corina BURA, Mihai-Alexandru CANCIOVICI, Carmen CHELARU, Lavinia COMAN, Viorel COSMA, Tanța DIACONESCU, Oana GEORGESCU, Doru IONESCU, Florian LUNGU, Carmen MANEA, Mirela MERCEAN-ȚÂRC, Doina MOGA, Irina NIȚU, Adina POPESCU, Mădălin Alexandru STĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: Bucureşti, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67
E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro
TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL
TEL: 021-410.64.88 ISSN: 1220-742x